

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2000

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2000

N:o 608—609

SISÄLLYS

N:o		Sivu
608	Valtioneuvoston asetus ulkoasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta	1467
609	Valtioneuvoston asetus maaseudun kehittämisestä	1468

N:o 608

Valtioneuvoston asetus

ulkoasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä kesäkuuta 2000

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministeriön esittelystä, *muutetaan* ulkoasiainministeriöstä 1 päivänä maaliskuuta 2000 annetun valtioneuvoston asetuksen (257/2000) 1 § seuraavasti:

1 §

Ministeriön organisaatio ja työjärjestys

Ulkoasiainministeriössä on osastoja ja muita toimintayksiköitä siten kuin ministeriön työjärjestyksessä tarkemmin säädetään. Lisäksi työjärjestyksessä säädetään toimin-

tayksikköjen tehtävistä, ministeriön johtamisesta, virkamiesten tehtävistä ja sijaisista, asioiden valmistelusta ja asioiden antamisesta virkamiesten ratkaistaviksi sekä muusta sisäisestä hallinnosta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Helsingissä 21 päivänä kesäkuuta 2000

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

Lainsäädäntösihteeri Ari Rouhe

N:o 609

Valtioneuvoston asetus maaseudun kehittämisestä

Annettu Helsingissä 21 päivänä kesäkuuta 2000

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty maa- ja metsätalousministeriön esittelystä, säädetään 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) nojalla:

1 luku

Yleistä

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), jäljempänä *rahoituslaki*, 8 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimiseen sekä mainituissa momenteissa tarkoitettujen ohjelmien sekä 10 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa ja 3 momentissa sekä 13, 16, 17, 21, 22 ja 32 §:ssä sekä siltä osin, kuin kysymys on rahoituslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa, 2 momentissa ja 10 §:n 3 momentissa tarkoitettujen yritysten kehittämistoimenpiteistä, 10 §:n 1 momentin 3—5 kohdassa tarkoitettujen tukijärjestelmien toteuttamiseen. Tätä asetusta ei kuitenkaan sovelleta toimenpiteisiin, joihin rahoituslain 2 §:n 3 ja 4 momentin mukaan sovelletaan sanotuissa momenteissa tarkoitettua lainsäädäntöä. Vesivarahankkeisiin tätä asetusta sovelletaan siltä osin, kuin tukea ei voida myöntää yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain (56/1980) tai vesivarahankkeiden tukemisesta erikseen säädetyn valtioneuvoston asetuksen nojalla. Tätä asetusta sovelletaan kuitenkin, jos kysymys on kiinteistökohtaisesta, kahden tai useamman kiinteistön yhteisestä taikka vähäisestä yhdyskunnan vesihuoltohankkeesta.

Tätä asetusta sovelletaan maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla laadittaviin tai toteutettaviin 1 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin, ohjelmiin, toimenpiteisiin ja hankkeisiin.

Tätä asetusta sovelletaan porotaloutta ja luontaiselinkeinoja koskeviin kehittä-

mishankkeisiin, jos kehittämishanke koskee myös muuta rahoituslain mukaista toimintaa harjoittavia yrityksiä. Yksinomaan porotaloutta tai luontaiselinkeinoja harjoittavalle elinkeinonharjoittajalle tuki porotaloutta tai luontaiselinkeinoja koskevaan hankkeeseen tai toimenpiteeseen myönnetään porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) nojalla.

Tätä asetusta sovelletaan rahoituslain 5 §:n 7 momentissa tarkoitettuihin sisävesikalastuksen harjoittajiin siltä osin, kuin siitä erikseen säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Sen lisäksi, mitä rahoituslaissa ja tässä asetuksessa säädetään, tukea myönnettäessä ja maksettaessa sekä sen käyttöä valvottaessa noudatetaan lisäksi soveltuvin osin, mitä valtionavustuksia koskeviksi yleismääräyksiksi annetun valtioneuvoston päätöksen (490/1965) 6—10, 10 a, 11—16, 18—20, 29, 30 ja 34—37 §:ssä säädetään. Mitä tuen myöntämisestä mainituissa pykälissä säädetään, sovelletaan myös 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin. Siitä, miltä osin mainittua valtioneuvoston päätöstä sovelletaan tässä asetuksessa tarkoitetun tuen hake- mis-, myöntämis-, maksamis- ja vastaavaan muuhun hallintomenettelyyn, säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *tavoite 1 -ohjelmalla* rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999, jäljempänä *rakennerahastojen yleisasetus*, 9 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettua yhtenäistä ohjelma-asiakirjaa mainitun ase-

tuksen 1 artiklan mukaisen tavoitteen 1 toteuttamiseksi;

2) *maaseutuohjelmalla* Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä *EY:n maaseudun kehittämisasetus*, 44 artiklassa tarkoitettua ohjelma-asiakirjaa;

3) *maaseudun yhteisöaloiteohjelmalla* rakennerahastojen yleisasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua yhteisöaloiteohjelmaa;

4) *maaseutujaostolla* rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain (1353/1999) 17 §:n 7—9 momentissa tarkoitettua jaostoa;

5) *valtionrahoituksella* maa- ja metsätalousministeriön sekä muiden valtion hallinnonalojen käytettävissä olevia valtion talousarviossa osoitettuja varoja ja maatilatalouden kehittämisrahaston varoja;

6) *yhteisön rahoituksella* EMOTR:n tukiosaston ja Euroopan yhteisön (EY) rakennerahastojen varoja;

7) *julkisella rahoituksella* 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua rahoitusta sekä kunnan, muiden julkisyhteisöjen ja julkisten yhtiöiden myöntämää rahoitusta;

8) *yksityisellä rahoituksella* ohjelman tai toimenpiteen toteuttamiseen osallistuvan tai siitä vastaavan henkilön tai yksityisen yhteisön suoritusta, joka voi olla rahaa, työtä, tavaraa, käyttöoikeuksia tai muita oikeuksia, joiden arvo on rahana määritettävissä;

9) *kokonaisrahoituksella* ohjelman, toimenpiteen tai hankkeen rahoitukseen osallistuvien tahojen 7 ja 8 kohdassa tarkoitettua rahoitusta yhteensä;

10) *investoinnilla* muun käyttöomaisuuden hankintaa kuin maanhankintaa sekä yritystoimintaan nähden laajan vaihto-omaisuusvaraston tai vastaavan erän hankintaa;

11) *kehittämishankkeella* määräaikaista ohjelman mukaista kehittämistoimintaa, josta on laadittu suunnitelma ja johon osallistuu yksi tai useampi tämän asetuksen mukaan tukikelpoista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä.

12) *maaseutuyritykseen rahoituslain 3 §:n 2 momentin nojalla rinnastettavalla yrityksellä* sellaista mainituksa momentissa tarkoitettua jalostus-, jakelu-, myynti- tai palveluketjussa toimivaa yritystä, joka työllistää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavasti;

ketjuun kuuluvista yrityksistä vähintään puolet tulee olla rahoituslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja yrityksiä;

13) *multifunktionaalisella maataloudella* maataloutta, jonka tavoitteena on tuotanto-toiminnan ohella toteuttaa ympäristöön ja maisemanhoitoon liittyviä yhteiskunnallisia tehtäviä tai muita yhteiskunnan kannalta tärkeitä tehtäviä.

Jollei jäljempänä toisin säädetä, se mitä maaseutuyrityksestä säädetään, koskee myös 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettuja yrityksiä.

3 §

Tavoite 1 -ohjelmaa koskevan suunnitelman laatiminen ja ohjelman tarkistaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tehtävänä on rahoituslain 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettussa ohjelmatyössä huolehtia siitä, että maakunnan liitolla ja maakunnan yhteistyöryhmällä, joka yhteensovittaa tavoite 1 -ohjelmaa koskevan suunnitelman laatimista alueella, on suunnitelman laatimiseksi ja ohjelman tarkistamiseksi tarpeelliset tiedot alueen maa- ja metsätalouden ja maaseutuelinkeinojen tilanteesta ja kehityksestä.

4 §

Tavoite 1 -ohjelman toteuttaminen

Jollei rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain 21 §:stä muuta johdu, varojen osoittamiseksi varainhoitovuodelle tavoite 1 -ohjelmaan sisältyvien rahoituslain 10 §:ssä tarkoitettujen tukijärjestelmien toteuttamiseksi maakuntien yhteistyöryhmän on ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriölle 15 päivään marraskuuta varainhoitovuotta edeltävänä vuonna mennessä seuraavat tiedot:

1) arvio tuettavien kotieläinrakennusten lukumäärästä ja kokonaisinvestointien määrästä;

2) arvio tuettavien tilanpidon aloittamisten lukumäärästä ja kokonaiskustannuksesta;

3) arvio muiden tuettavien maatalainvestointien lukumäärästä ja kokonaisinvestointien määrästä.

Maa- ja metsätalousministeriö osoittaa rahoituslain 7 §:n mukaisesti varainhoitovuotta

varten 1 momentin mukaisiin tarkoituksiin tarvittavat varat ottaen huomioon maakuntien yhteistyöryhmien arviot tuettavista toimenpiteistä ja niihin tarvittavista varoista siten, että varoilla edistetään parhaalla tavalla asianomaisen tavoite 1 -ohjelman toteuttamista. Varoja osoitettaessa on huolehdittava siitä, että ne ovat työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastojen käytettävissä 15 työpäivän kuluessa varainhoitovuoden alkamisesta ja, jos talousarvio hyväksytään varainhoitovuonna, viimeistään 15 työpäivän kuluessa talousarvion hyväksymisestä.

5 §

Tavoite 1 -ohjelman toteuttaminen tukea myönnettäessä

Tuki tulee myöntää tavoite 1 -ohjelmassa sovituin ja seurantakomitean tarkentamien menettelytapojen mukaisesti. Tukea myönnettäessä on otettava huomioon myös ohjelman seurantakomitean hyväksymät muutokset.

Tukea myönnettäessä on 1 momentissa tarkoitettun ohjelman lisäksi otettava huomioon maakunnan yhteistyöryhmässä sovitut periaatteet sen mukaan, kuin ohjelmassa on edellytetty sekä noudattaen soveltuvin osin, mitä 7 §:n 2 momentin 5 kohdassa säädetään yhteistyöryhmän maaseutuajaostosta ja 98 §:ssä toimintaryhmistä.

6 §

Maaseutusuunnitelman laatiminen ja maaseutuohjelman tarkistaminen

Maaseutuohjelmaksi tarkoitettun maaseutus suunnitelman, joka koskee muita kuin rahoituslain 2 §:n 2 momentissa taikka 11 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä, laatii maa- ja metsätalousministeriö niiden alueellisten suunnitelmien perusteella, joita työvoima- ja elinkeinokeskukset ovat laatineet yhteistyössä alueella toimivien toimielimien ja yhteistyötahojen kanssa. Työvoima- ja elinkeinokeskusten asiana on huolehtia, että yhteistyössä ovat mukana ainakin:

- 1) asianomaiset muut aluehallintoviranomaiset;
- 2) alueella toimivat maakuntien liitot tai niiden yhteistyöryhmät taikka vastaavat toimielimet;

3) riittävä määrä alueen tai sen jonkin osa-alueen kehittämisen asiantuntijoita;

4) ne, joiden myötävaikutus on olennainen edellytys ohjelman toteutumiselle;

5) alueen tuottajien ja tarvittaessa muiden etujärjestöjen edustajia.

Maa- ja metsätalousministeriön tulee suunnitelmaa laatiessaan kuulla muita ministeriöitä, joita asia koskee, ja maaseutuohjelman toimeenpanoon osallistuvia.

7 §

Maaseutuohjelman toimeenpano

Työvoima- ja elinkeinokeskus toteuttaa maaseutuohjelmaa yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa. Keskus valitsee alueelle soveliaimman yhteistyömuodon. Lisäksi maaseutuohjelman toteuttaminen on sovitettava yhteen aluetta koskevien muiden alueellisten ohjelmien kanssa maakunnan yhteistyöryhmän maaseutuajaostossa.

Maaseutuajaostossa tulee olla edustettuina 6 §:n 1 momentissa tarkoitettut toimielimet ja asiantuntijat.

Maaseutuajaoston tehtävänä on

- 1) seurata maaseutuohjelman toteuttamista;
- 2) hyväksyä maaseutuohjelman tarkistus alueensa osalta ja, jos kysymys on merkittävistä tarkistuksista, esittää ne maa- ja metsätalousministeriön hyväksyttäväksi;
- 3) sovittaa yhteen maaseutuohjelmiin sisältyviä toimenpiteitä muiden kyseistä aluetta koskevien alueellisten ohjelmien kanssa;
- 4) täsmentää hankkeiden valintaperiaatteet; sekä

5) hyväksyä rahoituslain 3 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitettu paikallinen toimintaryhmä ja sen esitys kehittämissuunnitelmaksi siten, että hyväksymisessä otetaan huomioon toimintaryhmän laajuus ja edustavuus paikallisen yritystoiminnan ja hallintoelinten sekä asukkaiden osalta, toimintaryhmän hallintorakenne, toimintaryhmän aikaisemmasta toiminnasta saadut tulokset sekä toimintaryhmän edellytykset taloudellisilla ja muilla käytettävissä olevilla voimavaroillaan toteuttaa esittämänsä ohjelmaa.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on vuositain esitettävä maa- ja metsätalousministeriölle selvitys ohjelman toimeenpanosta.

Työvoima- ja elinkeinokeskus toteuttaa maaseutuohjelmaa myöntämällä rahoitusta ohjelmiin sisältyviin toimenpiteisiin. Etusija

rahoituksessa annetaan sellaisille hankkeille ja toimenpiteille, joiden avulla tehokkaimmin voidaan saavuttaa ohjelmassa asetetut tavoitteet.

8 §

Maaseutuohjelman seuranta

Maa- ja metsätalousministeriö seuraa maaseutuohjelmassa sovittujen indikaattoreiden avulla ohjelman toteutumista. Maa- ja metsätalousministeriössä toimii neuvoo antavana maaseutuohjelman seurantaryhmä, johon maa- ja metsätalousministeriö voi kutsua edustajat valtiovarainministeriöstä, sisäasiainministeriöstä, kauppa- ja teollisuusministeriöstä, työministeriöstä, opetusministeriöstä, ympäristöministeriöstä sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä. Lisäksi seurantaryhmään kutsutaan tarpeellinen määrä ohjelman toimeenpanoon osallistuvien edustajia.

Maa- ja metsätalousministeriö laatii selvityksiä eri maaseutuohjelmien ja tavoiteohjelmien yhteisvaikutuksesta valtakunnallisesti ja niiden merkityksestä maaseudun kehitykselle.

2 luku

Rahoitus

9 §

Julkinen rahoitus

Julkisen rahoituksen osuus ei saa tukea myönnettäessä tai maksettaessa ylittää yhteisön lainsäädännön ja yhteisön toimielinten asettamien tukijärjestelmäkohtaisten tai valtiontukea koskevien säännösten ja määräysten enimmäismääriä.

Julkisen rahoituksen osuus ohjelmien toteuttamisessa ei saa ylittää ohjelmassa sovitun enimmäismääriä.

10 §

Käytettävissä olevat varat ja myöntövaltuus

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut tuesta päättävän elimen käyttöön tarkoitusta varten myöntövaltuuden valtion talousarvioon otetusta määrärahasta tai myöntämisvaltuudesta taikka maatilatalouden kehittämisra-

haston käyttösuunnitelmassa osoitetusta määrärahasta.

3 luku

Yritystuen myöntämisen edellytykset

11 §

Tuen saajat

Tukea voidaan myöntää:

- 1) yhdelle tai useammalle luonnolliselle henkilölle (yrittäjä);
- 2) avoimelle yhtiölle;
- 3) kommandiittiyhtiölle;
- 4) osakeyhtiölle;
- 5) osuuskunnalle.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitettu yrittäjä tai yhteisö harjoittaa tai ryhtyy harjoittamaan rahoituslain 3 §:n 1 momentin 2 tai 4 kohdassa tai 2 momentissa tarkoitettua yritystoimintaa taikka täyttää rahoituslain 10 §:n 3 momentissa säädetyt edellytykset. Tukea voidaan 12 §:n estämättä myöntää 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle yritykselle, jos yritys osallistuu mainitun momentin 11 kohdassa tarkoitettuun kehittämishankkeeseen siten, että kehittämishankkeen päätyttyä yritys voi todistettavasti osoittaa toimivansa osana rahoituslain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua ketjua, taikka yrityksellä on tuotanto-, osto-, myynti- tai muu sopimus tuotanto- tai palvelutoimintaansa oleellisesti liittyvien maaseutuyritysten tai maaseutuyritysten ja muiden tämän asetuksen 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettujen yritysten kanssa. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että sopimus on kestoaltaan ja laajuudeltaan yrityksen toimintaan nähden tarkoituksenmukaisella tavalla pitkäjänteinen. Muilta osin, jollei jäljempänä toisin säädetä, se mitä tässä asetuksessa säädetään maaseutuyrityksestä, koskee myös rahoituslain 3 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 3 momentissa tarkoitettuja yrityksiä.

Tukea voidaan lisäksi myöntää:

- 1) yhteismetsän osakaskunnalle pääasiassa metsämaata käsittävän tilan, tilanosan tai yhteismetsäosuuden hankkimiseen;
- 2) tunnustetun tuottajaryhmän, tuottajien muodostaman tunnustetun markkinointiorganisaation tai niiden tunnustettujen liittojen maatalouteen liittyvään investointiin;
- 3) maamiesseuran tai sitä vastaavan muun

paikallisen maatilataloutta harjoittavan, pääosin luonnollisten henkilöiden muodostaman yhteisön sellaiseen investointiin, jonka tarkoituksena on maatalojen tuotantokustannusten alentaminen, yhteistoiminnan lisääminen taikka ympäristönsuojelun tai maisemanhoidon edistäminen;

4) maatalousoppilaitokselle maatilatalouden investointiin.

Tukea muuhun kuin kestävä metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa (1094/1996) tarkoitettuun metsätalouteen liittyvään toimintaan voidaan myöntää sellaiselle 1 ja 2 momentissa tarkoitettulle maaseutuyritykselle, joka ei harjoita maataloutta, jos tuen saajan omistaman metsän kestävä hakkuumäärä on vähintään 300 kuutiometriä vuodessa, yrittäjä tai 12 §:ssä tarkoitetuissa maaseutuyrityksissä pykälän 1 momentissa tarkoitettut henkilöt osallistuvat itse puunkorjuutyöhön ja metsätalouden tulot muodostavat vähintään puolet yrittäjän tai henkilöiden vuotuisista kokonaistuloista.

12 §

Yhteisömuotoinen maaseutuyritys tuensaajana

Tuen myöntämisen edellytyksenä yhteisömuotoiselle maaseutuyritykselle on, että:

1) määräysvalta avoimessa yhtiössä tai kommandiittiyhtiössä on yhtiösopimuksen mukaan yhdellä tai useammalla sellaisella yhtiömiehellä, joka harjoittaa rahoituslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja täyttää yrittäjälle asetetut tuen myöntämisen edellytykset;

2) määräysvalta osakeyhtiössä on yhdellä tai useammalla sellaisella osakkaalla, joka harjoittaa rahoituslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja täyttää yrittäjälle asetetut tuen myöntämisen edellytykset;

3) osuuskunnan jäsenistä yli puolet harjoittaa rahoituslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja täyttää yrittäjälle asetetut tuen myöntämisen edellytykset.

Määräysvallalla osakeyhtiössä tarkoitetaan tässä asetuksessa osakeomistusosuutta, joka yrittäjän tai yhdessä hänen perheenjäsentensä osuuskunnan kanssa tuottaa joko suoraan tai heidän hallitsemiensa yhtiöiden kautta yli puolet yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Perheenjäsenillä tarkoitetaan 2 momentissa yrittäjän aviopuolisoa, yrittäjän tai hänen aviopuolisonsa lasta sekä yrittäjän ja hänen aviopuolisonsa vanhempia.

Myönnettäessä tukea 11 §:n 3 momentissa tarkoitettulle yhteisölle yhteisön tukikelpoisuutta sekä tuettavia hankkeita ja toimenpiteitä koskee soveltuvin osin, mitä 13, 15—18, 24 ja 25 §:ssä sekä 4 ja 6 luvussa säädetään.

13 §

Yritystoiminnan harjoittaminen

Tuen myöntämisen edellytyksenä on tuettavan toiminnan harjoittaminen siten, että sillä on olennaista merkitystä yrittäjän toimeentulolle. Muusta kuin rahoituslain mukaisesta elinkeinotoiminnasta saatujen tulojen määrä ei yksin estä tuen myöntämistä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu henkilö saa pääasiallisen toimeentulonsa maatilataloudesta, tuettavan muun yritystoiminnan osuus toimeentulosta voi olla pienempi, jos kysymyksessä olevan muun yritystoiminnan avulla maatilatalouden jatkaminen on mahdollista.

Rahoituslain 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuksi yrittäjäksi katsotaan yhtiö- tai osuuskuntamuotoisessa yrityksessä se, joka täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja jolla on suurin osuus yhtiön tai osuuskunnan äänimäärästä.

14 §

Yrityskoko ja toimiala eräissä tapauksissa

Rahoituslain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu yritys voi työllistää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavasti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen yritysten tulee lisäksi täyttää rahoituslain 3 §:n 1 momentissa säädettyä toimialaa sekä tämän asetuksen 11 §:n 1 momentissa ja 12 §:ssä säädettyjä edellytyksiä lukuun ottamatta muut tuettavalle maaseutuyritykselle rahoituslaissa ja tässä asetuksessa säädetty edellytykset.

15 §

Taloudellinen elinkelpoisuus

Rahoituslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitett-

tua maaseutuyrityksen taloudellista elinkelpoisuutta arvioitaessa tulee ottaa erityisesti huomioon tuettavan toiminnan kannattavuus ja jatkuvuus, yrityksen taloudellinen asema ja maksuvalmius sekä tuotteiden ja palvelujen markkinointimahdollisuudet.

Elinkelpoisuuden osoittamiseksi tuen hakijan on esitettävä laskelma 1 momentissa tarkoitetuista seikoista sekä kuvaus tuettavasta toiminnasta, tukikohteesta ja tuen vaikutuksesta toimintaan. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä esitettävien laskelmien laajuudesta tukikohteittain.

Jos tukimuotona käytetään valtionlainan vakuudettomuutta tai valtioneuvoston tuettavan toiminnan tulee olla toiminnallisesti vakaata ja päätöstä tehtäessä käytettävissä olevien tietojen perusteella arvioiden ilman merkittäviä rahoitukseen liittyviä riskejä.

Vakuudettomuutta tai valtioneuvoston tukimuotona käytettäessä 2 momentissa tarkoitettujen laskelmien tulee olla perusteellisia.

16 §

Kirjanpitovelvollisuus

Tuki myönnetään ehdolla, että hakija pitää tämän asetuksen mukaisesta tuettavasta hankkeesta tai, jos kysymys on toimintaan myönnetystä tuesta, toiminnastaan erillistä kirjanpitoa. Erillistä kirjanpitovelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos tuettava hanke tai toiminta liittyy yrityksen liiketoimintaan ja toiminta tai hankkeen toteuttaminen sekä niiden rahoitus on mahdollista esittää yhtiön kirjanpidossa omalla tilillään siten, että tilinpidon valvominen on vaikeudetta mahdollista. Tuen saajan on säilytettävä kaikki tuettavan toiminnan toteuttamiseen liittyvät tositteet niin, että niiden tutkiminen on vaikeudetta mahdollista.

Kirjanpito ja siihen liittyvä aineisto on säilytettävä siten, kuin kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 9 ja 10 §:ssä säädetään. Jos tuki myönnetään henkilölle, jota verotetaan maatilatalouden tuloverolain ((543/1967) mukaisesti, riittävänä kirjanpitoa pidetään, että tuen saaja pitää liiketoiminnastaan sellaisia muistiinpanoja ja säilyttää tositteet siten, kuin siitä verotuksen suorittamista varten erikseen säädetään. Edellytyksenä tällöin on, että tilinpidon valvonta on vaikeudetta mahdollista tukimuoto ja tuen kohde huomioon ottaen.

Jos tuen perusteena on laskennallinen työ-

tai muu kustannus, tuensaajan on pidettävä työhön käytetystä ajasta tuntikirjanpitoa tai muusta kustannuksesta tukipäätöksessä määrättävää muuta kirjanpitoa siten, kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella erikseen säädetään. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös, miten automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pidetyn kirjanpidon tositteet ja kirjanpito pidetään ja tositteet esitetään niin, että kirjanpito on valvottavissa.

EY:n kokonaan tai osaksi rahoittamasta tuesta kirjanpito, muistiinpanot ja tositteet on kuitenkin säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan Euroopan yhteisöjen komission suorittamasta ohjelmakauden loppuerän maksusta.

17 §

Yrityksen sijainti- ja kotipaikka

Maatilataloudessa maatilalla tai muussa yritystoiminnassa yrityksen toimipaikan tulee sijaita Suomessa ja, jos tukea myönnetään 2 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettun ohjelman tai muun kehittämisohjelman perusteella, kyseisellä ohjelma-alueella.

Yrityksen katsotaan sijaitsevan siinä kunnassa, jossa maatilalla talouskeskus on tai, jos muussa yritystoiminnassa yrityksen kotipaikka ei ole Suomessa, siellä missä sen pääasiallinen toimipaikka on.

Yhteisömuotoisen yrityksen kotipaikan tulee sijaita Euroopan unionin alueella.

18 §

Kaava-alue

Sellaiseen toimenpiteeseen tai hankkeeseen, joka ei ole voimassa olevan yleiskaava-, asemakaava- tai ranta-asemakaavamääräysten tai niitä vastaavien aikaisempien kaavamääräysten mukainen, tukea voidaan myöntää vain, jos toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt tuettavan toimenpiteen tai hankkeen toteuttamisen. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 110 §:n 1 momentissa tarkoitettulla alueella toteutettavissa toimenpiteissä ja hankkeissa on otettava huomioon ne tavoitteet, joita suunnittelualuetta nimettäessä maankäytölle on asetettu.

19 §

Maatila

Rahoituslain 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettulla maatilataloudellisella kokonaisuudella tarkoitetaan yhden tai useamman rekisteritilan tai sen osan muodostamaa maatilatalouden harjoittamiseen tarkoitettua yksikköä, jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai kirjallisen vuokrasopimuksen perusteella. Maatilataloudelliseen kokonaisuuteen katsotaan kuitenkin kuuluvan vain sellaisten tuotantoon käytettävissä olevien alueiden, joiden vuokra-aikaa on tukihakemuksen vireille tullessa jäljellä vähintään viisi vuotta. Tuotantoon käytettyä rakennusta tai rakennettua aluetta koskevan vuokrasopimuksen jäljellä olevan vuokraajan tulee kuitenkin olla vähintään kymmenen vuotta. Mainittu kymmenen vuoden vuokra-aika koskee myös aluetta, jolle tukihakemuksessa tarkoitettu investointi tehdään, jos kysymys on yli 34 000 euron suuruisesta investoinnista. Rakennettua tai rakennettavaa tilaa tai tilanosaa koskevan vuokrasopimuksen tai kiinteisön hallinnan jakamista koskevan sopimuksen tulee olla kiinnitetty tai rekisteröity.

Maatilaksi voidaan katsoa myös asuntotilaan verrattava tila ja sillä olevat irtaimet tuotantovälineet, jos niiden avulla muodostuu merkittävältä osin maatilatalouden harjoittamiseen tarkoitettu yksikkö ja kysymys on toiminnasta, joka ei edellytä peltoviljelyä.

Edellä 17 §:n 2 momentissa tarkoitettuna talouskeskuksena pidetään kotieläintuotannossa tuotantorakennuksia ja muussa tuotannossa talousrakennuksia tai suojia, joissa yritystoiminnassa tarpeellisia tuotantovälineitä säilytetään.

Jollei jäljempänä toisin säädetä, se mitä tässä asetuksessa säädetään omistuksesta ja omistajasta, koskee myös 1 momentin mukaista vuokrasopimusta ja vuokraajaa.

20 §

Maatilan omistus

Tuki maatilaa varten myönnetään sen omistajalle, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos 11 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettut yhteisomistajat yhdessä hakevat tukea, tulee kaikkien täyttää 11 §:n 2 momentissa

säädetty edellytykset ja vähintään yhden kolmasosan maatilasta olla yhden tai useamman sellaisen hakijan omistuksessa, joka täyttää 13, 22 ja 23 §:ssä säädetty yrittäjää koskevat tuen myöntämisen edellytykset ja, jos kysymys on metsätalouden harjoittamisesta, lisäksi 11 §:n 4 momentissa säädetty edellytykset.

21 §

Maatilaa rasittavat velat ja muut velvoitteet

Tukea ei myönnetä, jos maatilaa tai sen osaa hankittaessa luovuttajan taikka, vuokrattaessa maatila tai sen osa, omistajan vastattavaksi on jäänyt tai jää niin huomattava määrä maatilaa rasittavia velkoja tai muita velvoitteita, että mahdollisessa pakkotäytöntöönpanossa hakijan mahdollisuus jatkaa tilanpitoa olisi ilmeisessä vaarassa eikä hakijan asemaa ole vakuusjärjestelyinkään mahdollista parantaa.

22 §

Ammattitaito

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yrittäjällä on tuettavaa yritystoimintaa koskeva riittävä ammattitaito.

Riittävänä pidetään vähintään toisen asteen ammatillista luonnonvara-alan koulutusta tai muuta vastaavaa sen yritystoiminnan harjoittamisen kannalta tarkoituksenmukaista koulutusta, johon tukihakemus liittyy. Tukea voidaan kuitenkin myöntää myös yrittäjälle, jolla on vähintään kolmen vuoden työkokemus kyseiseltä alalta sekä sen kannalta tarkoituksenmukainen vähintään 10 opintoviikon koulutus. Yritystoimintaa käynnistettäessä riittävänä pidetään kuitenkin vähintään 20 opintoviikon koulutusta, josta vähintään 10 opintoviikon tulee olla taloudellista koulutusta. Koulutusvaatimuksen täyttyminen voidaan osoittaa myös oppisopimuskoulutuksella tai näyttötutkinnolla.

Jos tuotantosuunta ei tuettavan hankkeen tai muun toimenpiteen kuin tilanpidon aloittamisen tai yritystoiminnan käynnistämisen vuoksi muutu, pidetään 2 momentissa säädetyn estämättä kolmen vuoden työkokemusta riittävänä.

Jos aviopuolisot yhdessä hakevat 35 §:ssä tarkoitettua nuorten viljelijöiden tilanpidon

aloittamista koskevaa tukea, ainakin toisen heistä tulee täyttää 1 ja 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Jos yritystoiminta liittyy muuhun kuin maatilatalouteen, edellä 2 ja 3 momentissa säädetyistä vaatimuksista voidaan perustelusta syystä poiketa.

23 §

Ikä

Poiketen siitä, mitä rahoituslain 5 §:n 3 momentissa säädetään, yrittäjälle, joka on täyttänyt 65 vuotta, voidaan myöntää kansallista varoista tukea ympäristönsuojelua koskevaan investointiin ja kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaan rakennuksen kuntoonpanoa varten.

Alle 18-vuotiaalle voidaan myöntää tukea vain, jos hän on solminut avioliiton, jos hän on yrityksen yhteisomistaja yhdessä vanhempiensa tai heistä jommankumman kanssa taikka jos tuen myöntämiseen on muita erityisiä syitä.

24 §

Yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevat edellytykset

Tukea ei saa myöntää sellaiselle maa-seutuyritykselle tai sellaiseen toimintaan, joka ei täytä kyseisen tuotannonalan markkinajärjestelyä koskevia yhteisön lainsäädännön ja sen toimeenpanemiseksi annettujen kansallisten lakien ja niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten ehtoja.

Tukea ei saa myöntää, jos hakemuksen tietojen perusteella voidaan päätellä tai muuten on ilmeistä, että 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset eivät täyty. Hakijalle on tällöin ennen hakemuksen ratkaisemista varattava tilaisuus osoittaa, miten vaatimukset täyttyvät viimeistään tukea myönnettäessä.

Tukea ei saa myöntää muissakaan tapauksissa, jos sille tuotteelle, jota tukihakemus koskee, ei ole tavanomaisia markkinoita. Tavanomaisia markkinoita tarkastellaan tällöin yhteisön alueella, kansallisesti ja alueellisesti. Tukea yksinomaan alueellisen markkinatilanteen perusteella voidaan myöntää vain, jos hakija osoittaa tai muutoin voi-

daan todeta, että tuotteella tai palvelulla on kysyntää alueella eikä tuen arvioida vaarantavan olemassa olevien kilpailukykyisten yritysten toimintaedellytyksiä.

Sen lisäksi, mitä Euroopan unionin neuvoston tai Euroopan yhteisöjen komission oikeudesta keskeyttää investointituen myöntäminen yhteisön alueella säädetään, maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus keskeyttää tuen myöntäminen alueellisesti tai koko maassa määrääjäksi tai toistaiseksi, jos siihen olemassa oleva tuotantokapasiteetti ja markkinatilanne huomioon ottaen on aiheutta. Ennen keskeytystä asiasta on neuvoteltava niiden tuottajajärjestöjen kanssa, joita asia koskee. Keskeytyksestä on tiedotettava asianmukaisesti ja ilmoitus siitä julkaistava Virallisessa lehdessä.

25 §

Ympäristö, hygienia ja eläinten hyvinvointi

Yrityksen tulee täyttää, mitä ympäristöstä, hygieniasta ja eläinten hyvinvoinnista yhteisön lainsäädännössä säädetään. Lisäksi tuen saajan on noudatettava, mitä kansallisesti edellä mainituista seikoista on säädetty tai maa- ja metsätalousministeriö on ympäristöön liittyvistä seikoista ympäristöministeriötä kuultuaan hakemuksen kohteena olevasta tuotannosta tai toimenpiteestä erikseen säätänyt tai asianomaisten lakien nojalla määrännyt. Maa- ja metsätalousministeriön on pidettävä tuen hakijoiden saatavilla luetteloa niistä säädöksistä ja asianomaisten lakien nojalla annetuista määräyksistä, joiden noudattamista tässä edellytetään.

Tukea ei saa myöntää, jos hakemuksen tietojen perusteella voidaan päätellä tai muuten on ilmeistä, että 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset eivät täyty. Hakijalle on tällöin ennen hakemuksen ratkaisemista varattava tilaisuus osoittaa, miten vaatimukset aiotaan täyttää kolmen vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Jos kysymys kuitenkin on eläinsuojelulain (247/1996) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisesta, määräaika asetettaessa ei saa ylittää sanottuun lainsäädäntöön perustuvia määräaikoja.

4 luku

Yritysten investointituki

26 §

Investointituen enimmäismäärä maatilalla toteutettavissa investoinneissa

Tukea maatilalla toteutettavaan investointiin voidaan myöntää enintään 40 prosenttia tai, jos maatila sijaitsee EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 13 artiklassa tarkoitettulla epäsuotuisella alueella, enintään 50 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä.

Sellaiselle yrittäjälle, joka täyttää EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 8 artiklassa ja 35—38, 40 ja 41 §:ssä säädetty edellytykset, tuki voidaan myöntää viidellä prosenttiyksiköllä korotettuna, jos tilanpidon aloittamisesta ei ole kulunut viittä vuotta.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös myönnettäessä tukea 11 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitetuille yhteisölle metsämaan hankintaan ja sanotun momentin 2—4 kohdassa tarkoitetuille yhteisöille maatalouteen liittyviin investointeihin.

Tukea maa- ja metsätaloustuotteiden jalostukseen ja markkinointiin liittyvään investointiin voidaan myöntää enintään 40 prosenttia ja 1 momentissa tarkoitettulla epäsuotuisella alueella enintään 50 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä.

Tukea 1—3 momentissa tarkoitettuihin investointeihin voidaan myöntää hyväksyttävien kokonaiskustannuksiin vain siltä osin, kuin kustannukset eivät ylitä 840 000 euron määrää tai, jos kysymys on puutarhatalouteen liittyvästä investoinnista, 1 300 000 euron määrää. Jos investointiin osallistuu vähintään kolme maaseutuyritystä tai kysymys on 11 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettusta organisaatiosta, jossa on vähintään kolme osakasta, tukikelpoisten kustannusten enimmäismäärä voidaan korottaa kaksinkertaiseksi.

Edellä 5 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä voidaan korottaa kaksinkertaiseksi myös, jos kysymys on sellaisesta sanotussa 3 luvussa tarkoitettuihin edellytykset täyttävästä maaseutuyrityksestä, jonka kaikki osakkaat tai jäsenet täyttävät 3 luvussa säädetty yrittäjää koskevat edellytykset.

27 §

Investointituen enimmäismäärä muussa yritystoiminnassa

Muuhun yritystoimintaan kuin 26 §:ssä tarkoitettuun toimintaan liittyvään investointiin tukea voidaan myöntää alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun kehitysalueen I tukialueella enintään 30 prosenttia, II tukialueella enintään 24 prosenttia, III tukialueella enintään 15 prosenttia ja muualla maassa enintään 10 prosenttia käyttöomaisuuden hyväksyttävistä kustannuksista. Tuki voidaan myöntää kehitysalueella kymmenen prosenttiyksiköllä ja muualla maassa viisi prosenttiyksiköllä suurempana, jos se investoinnin luonteen ja merkittävyyden kannalta on perusteltua. Investointitukea ei saa myöntää enimmäismääräisenä, jos investoinnin suuruus tai luonne huomioon ottaen enimmäismäärän käyttäminen ei ole perusteltua.

28 §

Vähämerkityksinen tuki

Edellä 27 §:ssä säädettyjen enimmäismäärien estämättä tukea voidaan myöntää enintään 100 000 euroa ja enintään 30 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, jos muualla kuin maatilalla toteutettava investointi liittyy maaseutuyrityksen

1) maa- tai metsätaloustuotteiden toisen asteen jalostukseen, jolla tarkoitetaan muuta kuin perustamissopimuksen liitteen I mukaista jalostusys, taikka edellä tarkoitettujen tuotteiden markkinointiin;

2) matkailuun liittyvään elinkeinoon;

3) palvelu- tai tuotantotoimintaan maatalouden yhteydessä tai, jos kysymys on rahoituslain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua yrityksestä, ilman sanottua yhteyttä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun enimmäiseuromäärään luetaan mukaan yritykselle tuen myöntämistä edeltäneenä kolmena vuotena myönnetty muu sellainen tuki, johon sovelletaan vähämerkityksisistä tuesta annetun komission tiedonantoa (96/C 68/06), (de minimis -tuki).

29 §

Korotettu investointituki

Rahoituslain 17 §:n 1 momentin 1 koh-

dassa tarkoitettua investointitukea voidaan myöntää kasvihuonetuotannon, avomaan puutarhatuotannon sekä tavanomaiseen peltokasvi- ja kotieläintuotantoon kuuluvien investointien hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että maaseutuyritys täyttää EY:n maaseudun kehittämisasiasetuksen 5 artiklan mukaiset vaatimukset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on kehittämissuunnitelman laatiminen.

30 §

Investointihanke

Investoinnin kustannuksia ja niiden määrää hyväksyttäessä samaan investointiin katsotaan kuuluviksi ne toimenpiteet, jotka yhdessä muodostavat tuotantotoiminnassa tarpeellisen toiminnallisen kokonaisuuden. Toimenpiteiden eriaikainen toteuttaminen ei tee niistä erillisiä investointeja, jos ne tuotannon kannalta kuuluvat olennaisesti yhteen.

Tukea myönnettäessä otetaan tuen enimmäismäärässä huomioon samaan investointiin kohdistuva aikaisemmin myönnetty rahoituslain tai sitä vastaavan aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnetty tuki ja muun viranomaisen myöntämä tuki.

Jos investointia varten on myönnetty muuta rahoitusta kuin tässä asetuksessa tarkoitettua julkista rahoitusta tai korkotukilainaa, tämän asetuksen nojalla myönnettävä tuettu rahoitus yhdessä muun julkisen rahoituksen ja korkotukilainan kanssa ei saa ylittää investoinnin hyväksytyjä kokonaiskustannuksia. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään, milloin tukien ja tuettujen lainojen määrä voi kattaa vastikkeelliset kustannukset kokonaan.

Julkinen rahoitus ei saa ylittää hankkeen hyväksyttäviä kustannuksia vähennettynä kustannusarvion mukaisen oman työn ja muiden omien tuotantopanosten ja voimavarojen osuudella.

31 §

Maatilojen tuettavat investoinnit

Tukea voidaan myöntää sellaisiin maatilan tuotantoon, työsuojelua, ympäristönsuojelua, maisemanhoitoa ja perinneympäristön säilyttämistä palveleviin investointeihin, joiden

avulla pyritään johonkin EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 4 artiklan mukaisista tavoitteista. Investointeja etusijajärjestykseen asetettaessa on myös otettava huomioon, edistääkö investointi merkittävästi multifunktionaalista maataloutta.

Tukea maatilalla toteutettaviin investointeihin voidaan myöntää kotieläintuotannossa, kasvintuotannossa ja maataloustuotteiden ensiasteen jalostuksessa, jolla tarkoitetaan perustamissopimuksen liitteen 1 mukaista jalostusta sekä maatilalla toteutettavassa muussa yritystoiminnassa tarvittavien rakentamisinvestointien ja muiden kiinteiden investointien, kuten ojituksen, tienteon, sähköistyksen, sähköliittymät mukaan lukien, ja vesihuoltotöiden hyväksyttäviin kustannuksiin samoin kuin irtaimiston, kuten koneiden, laitteiden, merkittävien atk-järjestelmien ja -ohjelmien hankinnan sekä puuvartisten, yleensä yli kymmenen vuotta kestävien kasvustojen perustamisen hyväksyttäviin kustannuksiin.

Kansallista tukea käytettyjen koneiden ja laitteiden hankintaan voidaan myöntää vain, jos:

1) tuen saaja esittää myyjän antaman todistuksen koneen tai laitteen tarkasta alkuperästä ja siitä, ettei sitä varten ole vielä myönnetty kansallista tai yhteisön tukea;

2) kyseisen koneen tai laitteen hankkimisesta koituu erityistä etua ohjelmalle tai hankkeella taikka sen hankkiminen on tarpeen poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi;

3) käytetyn koneen tai laitteen hankinnan kustannukset ovat pienemmät kuin saman koneen tai laitteen uutena hankkimisesta aiheutuvat kustannukset sekä kustannusten ja hyödyn suhde säilyy hyvänä; sekä

4) hankittava kone tai laite on teknisiltä ja teknologisilta ominaisuuksiltaan investoinnin vaatimuksia vastaava.

Käytetyn koneen tai laitteen hyväksyttävät kustannukset eivät saa ylittää koneen tai laitteen käypää arvoa.

Osarahoitettavan tuen myöntämisen edellytyksistä käytettyjen koneiden ja laitteiden hankkimiseen on voimassa, mitä Euroopan yhteisön komission asetuksella tukikelpoisuudesta säädetään.

32 §

Muun yritystoiminnan tuettavat investoinnit

Tukea rahoituslain 3 §:n 1 momentin

4 kohdassa, 3 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 3 momentissa tarkoitettussa yritystoiminnassa tarvittaviin investointeihin voidaan myöntää, jos tuettavan investoinnin katsotaan merkittävästi edistävän:

1) tuotteiden ja tuotannon teknisen tason tai yrityksen muun kilpailukyvyyn parantamista;

2) työn tuottavuuden tason korottamista paikallisesti tai alueellisesti;

3) elinkeinorakenteen monipuolistamista ja vahvistamista tuotantorakenteeltaan ongelmallisella alueella;

4) työllisyyden parantamista työllisyyslanteen kannalta vaikeilla alueilla; taikka

5) yrityksen kansainvälistymistä.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi investointituen myöntäminen edellyttää, että tuki edistää elinkeinorakenteen monipuolistumista ja uudistumista, jos investointi toteutetaan kehitysalueen ja Euroopan yhteisöjen komission hyväksymien tavoiteohjelma-alueiden ulkopuolisilla alueilla.

33 §

Muun yritystoiminnan investointien hyväksyttävät kustannukset

Tukea muuta yritystoimintaa varten voidaan myöntää myös yritystoiminnassa tarpeellisiin käyttöomaisuuden hankintoihin sekä käyttöomaisuuden muutos- ja parannustöihin, jos kustannukset kohdistuvat:

1) tuotanto-, palvelu- tai myyntirakennusten rakentamiseen, laajentamiseen tai perusparantamiseen;

2) varistorakennusten laajentamiseen, rakentamiseen tai perusparantamiseen;

3) 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun rakennuksen asianmukaiseen varusteluun liittyviin irtaimistohankintoihin, kuten tuotanto-, maajoitus- tai myymälätilojen kalusteiden tai muiden varusteiden hankintaan; taikka

4) tuotannossa tai valmistuksessa käytettävien koneiden tai laitteiden hankintaan taikka muun irtaimiston hankintaan tai merkittävään muutokseen tai parannustöihin.

Mitä 31 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään, sovelletaan myös 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin investointeihin.

34 §

Investointitukea koskevat rajoitukset

Tukea ei saa myöntää sellaiselle maaseu-

tu yritykselle tai sellaiseen maatilalla toteutettavaan investointiin, joka edellyttää ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:ssä tarkoitettua ympäristölupaa ja johon ympäristölupaa ei voitaisi myöntää. Tuen saajan on ennen tuen myöntämistä toimitettava tuen myöntäjälle selvitys ympäristöluvan myöntämisestä tai siitä, ettei sitä tarvita.

Myönnettäessä tukea rakentamiseen hyväksyttävänä kustannuksina pidetään maa- ja metsätalousministeriön rahoituslain 7 §:n 3 momentin nojalla hyväksymiä yksikkökustannuksia. Jos hyväksytyn kustannusarvion mukaiset kustannukset kuitenkin ovat pienemmät kuin edellä tarkoitetut kustannukset, kyseiseen tarkoitukseen ei ole vahvistettu yksikkökustannuksia tai kysymyksessä on vähäinen hanke, tuki myönnetään kustannusarvion mukaisten kustannusten perusteella.

Päätettäessä investointituen myöntämisestä tuotantorenkkaan osakkaan navettahankkeeseen voidaan osaksi myöntämisen edellytyksenä olevaa maitokiintiötä hyväksyä tuotantorenkkaan yhdistetty viitemäärä, joka voi koostua tuotantorenkkaan osakastilan tai -tilojen viitemääristä. Yhdistetyn viitemäärän tai sen osan perusteella voi investointitukea hakea vain yksi tuotantorenkkaan osakkaista.

Tuotantorenkkaasta ja sen toimintaehdoista tulee olla kirjallinen sopimus, ja sopimuksen keston tulee olla vähintään kuusi vuotta. Tuotantorengasta ei saa ennen määräajan umpeen kulumista purkaa, ellei tuotantorenkkaan viitemäärän perusteella investoinnin suorittaneen tuen saajan tilalle vahvisteta viitemäärää, joka vastaa tuotantorenkkaan osakastilojen viitemääriä.

Käytettäessä erityisviitemäärää osana tuotantorenkkaan viitemäärää investointitukea voidaan 3 ja 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää vasta, kun erityisviitemäärä on vahvistettu viitemääräksi.

5 luku

Nuorten viljelijöiden aloitustuki

35 §

Nuoren viljelijän aloitustuki

EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 8 artiklassa tarkoitettua aloitustukea voidaan myöntää alle 40-vuotiaalle yrittäjälle, joka on ryhtynyt tai ryhtyy omaan lukuunsa har-

joittamaan maataloutta 13 §:n 1 momentissa tarkoitettu tavoin vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta.

Maatilaan kohden myönnetään yksi käynnistystuki. Lukuun ottamatta aviopuolisoita tuki voidaan myöntää yhteisesti useammalle kuin yhdelle yrittäjälle vain, jos kunkin hakijan osuutta vastaava osa maatilasta yksinään täyttäisi 36 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti elinkelpoisen maatilaa edellytykset. Tuen myöntämisen edellytyksenä aviopuoliselle on, että hänen maatilalle perustamaansa maaseutuyritystä, joka harjoittaa maatilataloutta, verotetaan erillisenä tulolähteenä ja että yrittäjää ja maaseutuyritystä koskevat tuen myöntämisen edellytykset 36—39 §:ssä säädettyjä edellytyksiä lukuun ottamatta täyttyvät.

Tässä luvussa aviopuoliso on rinnastetaan henkilö, jonka kanssa tuen saaja avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yrittäjän kanssa yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

Tukea ei myönnetä luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, jolle tai jonka osakkuuden tai jäsenyyden perusteella on jo aikaisemmin myönnetty vastaavaa tukea tilanpidon aloittamiseen.

36 §

Tilanpidon aloittaminen

Tilanpito katsotaan aloitetuksi, kun 35 §:ssä tarkoitettu yrittäjä on luovutuskirjan tai kirjallisen vuokrasopimuksen perusteella saanut hallintaansa yksin tai yhdessä aviopuolisonsa kanssa 15 §:ssä säädetty edellytykset täyttävän taloudellisesti elinkelpoisen maatilaa tai sen osan 2 momentissa säädetty tavoin.

Aloittamisajankohta ratkaistaan sen luovutuskirjan tai vuokrasopimuksen allekirjoitushetken perusteella, jolla yrittäjä on saanut hallintaansa:

- 1) koko elinkelpoisen maatilaa;
- 2) määräosan, joka on vähintään puolet maatilaa kuuluvista rekisteritiloista, siten, että määräosa yksin täyttää elinkelpoisuuden edellytykset tai että määräosa yhdessä luovutusta seuraavan kolmen vuoden kuluessa luovutettavan maatilaa loppuosan kanssa täyttää elinkelpoisuuden edellytykset ja että loppuosan luovuttamisesta on annettu sitoumus yrittäjälle;
- 3) kotieläintaloutta harjoitettaessa tarvitta-

vat tuotantorakennukset ja niin paljon maatalousmaata aikaisemmin samasta tai muusta maatilasta hallintaan saadun maatalousmaan lisäksi kuin tuotantosuunta huomioon ottaen elinkelpoisuuden täyttämiseksi on tarpeen; taikka

4) niin paljon maatalousmaata yhdestä tai useasta maatilasta, että se yhdessä yrittäjän ennestään hallitseminen alueiden kanssa muodostaa taloudellisesti elinkelpoisen maatilaa.

Maatilan vaiheittaisessa sukupolvenvaihdoksessa 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua osuutta laskettaessa maatilakokonaisuuteen ei lueta niitä yhdysviljelyetäisyydellä olevia alueita, joiden hallinnan yrittäjä on saanut omiin nimiinsä tilanpidon jatkajana ja joita on viljelty tai joita siirrytään viljelemään osana hankitun maatilaa muodostamaa maaseutuyritystä. Alueet voidaan kuitenkin ottaa huomioon maatilaa elinkelpoisuutta arvioitaessa.

Aloitettaessa tilanpito 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu tavoin siten, että vaiheittain omaan hallintaan saaduista alueista muodostetaan rakennettu maatala, tilanpidon aloittamisen ajankohta ratkaistaan sen luovutuksen tai hallinnan siirron perusteella, jolla tilanpidon aloittajalle muodostuva maatilataloudellinen kokonaisuus täyttää 15 ja 19 §:ssä säädetty edellytykset.

Edellä 35 §:n 2 momentissa tarkoitettua tapauksessa tilanpito katsotaan aloitetuksi, kun aviopuoliso on saanut hallintaansa maatilasta tilaa, alueen tai rakennuksen taikka niiden osan, jossa itsenäistä yritystoimintaa ryhdytään harjoittamaan.

37 §

Yhteisö tilanpidon aloittajana

Jos maatilataloutta yhdellä maatilalla harjoittaa 12 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhteisö, sille voidaan myöntää EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 8 artiklassa tarkoitettua aloitustukea, jos tuen hakija täyttää 3 luvussa sekä soveltuvin osin 35 ja 36 §:ssä säädetty edellytykset ja yrittäjää koskevat aloitustuen myöntämisen edellytykset täyttyvät niiden 12 §:n 1 momentissa tarkoitettujen osakkaiden tai jäsenten osalta, joiden perusteella yhteisön tukikelpoisuus arvioidaan.

38 §

Tilanpidon aloittaminen yhteisön osakkaana tai jäsenenä

Luonnolliselle henkilölle, joka saatuaan maatilaa tai sen osan hallintaansa 36 §:ssä tarkoitetulla tavalla liittyy samaan aikaan sellaisen avoimen yhtiön, kommandiittiyhtiön tai osakeyhtiön osakkaaksi tai osuuskunnan jäseneksi, jonka pääasiallisena tarkoituksena on harjoittaa maataloutta yhteisön yhden tai useamman osakkaan tai jäsenen maatilalla tai maatiloilla, voidaan myöntää EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 8 artiklassa tarkoitettua aloitustukea, jos:

1) maatilat sijaitsevat sellaisella etäisyydellä toisistaan ja maatila on sellainen tai maatilat ovat sellaisia, että maatalouden harjoittaminen yhteisesti on tarkoituksenmukaista;

2) yhteisön osakkaat tai jäsenet ovat myös henkilökohtaisessa vastuussa sellaisista yhteisön sitoumuksista ja velvoitteista, joilla on merkitystä aloitustukea myönnettäessä ja maksettaessa;

3) yhteisön jäsen vastaa kukin sillä tavalla itsenäisesti jostakin tuotantoon tai taloudenpitoon liittyvästä olennaisesta toiminnasta tai toimenpiteestä, että sen perusteella jäsentä voidaan pitää yrittäjänä; sekä

4) yhteisöön kuuluvien osakkaiden tai jäsenten maatilaa tai maatilojen katsotaan täyttävän 15 §:ssä säädetty taloudellisesti elinkelpoisen maatilaa edellytykset.

Aloitustuki voidaan myöntää myös sellaiselle 13 ja 22 §:ssä, 23 §:n 2 momentissa ja 35 §:ssä tarkoitetut edellytykset täyttävälle luonnolliselle henkilölle, joka osuuksia 11 §:n 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitettusta yhteisöstä hankkimalla on saanut määräysvallan sellaisessa yhteisössä, jonka omistama maatila täyttää 3 luvussa säädetty maatilaa ja maaseutuyritystä koskevat edellytykset.

39 §

Tukiehtojen täytyminen

Jos maatila, jonka perusteella tukikelpoisuus arvioidaan, ei täytä taloudellisen elinkelpoisuuden edellytyksiä taikka ympäristöön, hygieniaan tai eläinten hyvinvointiin liittyviä 25 §:ssä tarkoitettuja vähimmäisvaatimuksia, hakijan on osoitettava ne toimenpiteet, joiden avulla taloudellinen elinkelpoi-

suus saavutetaan tai edellä tarkoitetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät kolmen vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon 25 §:n 2 momentissa tarkoitettu eläinsuojelulain tai sen nojalla säädettyjä määräaikoja koskeva poikkeus. Toimenpiteiden riittävyys arvioidaan hakemusta ratkaistaessa ja niiden toteuttaminen on tuen myöntämisen ehto.

Jos hakijan ammattitaito ei täytä 22 §:n 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä, hakijalle voidaan tukipäätöksessä antaa tilanpidon aloittamisesta laskettava enintään kahden kalenterivuoden määräaika riittävän ammattitaidon hankkimiseksi.

Muutoin tuen myöntämisen edellytysten tulee ikä mukaan lukien täytyä päätöstä annettaessa.

40 §

Metsätalousmaa

Sen estämättä, mitä maatilasta ja sen hankkimisesta tai muusta hallinnan saamisesta 36 ja 37 §:ssä säädetään, EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 8 artiklassa tarkoitettua aloitustuen myöntämisen esteenä ei ole maatilaa metsätalousmaan jättäminen luovutuksen tai vuokrauksen ulkopuolelle. Tukea ei kuitenkaan myönnetä, jos on todennäköistä, että metsätalousmaan jättäminen luovutuksen tai vuokrauksen ulkopuolelle haittaa olennaisesti maatilaa kehittämistä tilanpidon aloittamisen jälkeen.

41 §

Hallintaa koskevat erityisedellytykset

Jos maatilaa hallitaan kokonaan vuokrasopimuksen perusteella, vuokraoikeuden pysyvyys on vahvistettava maakaaren (540/1995) 10 luvun 2 §:n mukaisella kirjaamisella tai muulla riittäväksi katsottavalla tavalla.

Jos vuokrasopimus koskee rakennuksia tai sellaisia alueita, joilla hakija taloudellisen elinkelpoisuuden saavuttamiseksi taikka ympäristöä, hygieniää tai eläinten hyvinvointia koskevien vähimmäisvaatimusten täyttämiseksi on ilmoittanut suorittavansa investointeja, eikä investointeja voida pitää vähäisinä, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että vuokrasopimuksen ehtojen mukaan tuen saajalla on oikeus korvaukseen siltä osin, kuin

investointi on korottanut hallinnan kohteena olevan alueen arvoa, ja että korvausperusteista on sovittu.

42 §

Aloitustuen enimmäismäärä

Avustuksena myönnettävän EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 8 artiklassa tarkoitetun aloitustuen enimmäismäärä on 25 000 euroa.

Lainaa maatilaa tai maatalousirtaimiston tai niiden molempien hankintaan voidaan myöntää yhteensä enintään 100 000 euroa. Valtionlainan korkoetuuden, korkovapauden ja vapaavuosien lyhennysten tai korkotukilainan korkotuen tukiekvivalentti, jolla tarkoitetaan 75 §:n 2 momentin mukaisesti diskontattua määrää, voi olla yhteensä enintään 25 000 euroa.

Tukea ei myönnetä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos tuen myöntäminen tai sen myöntäminen täysimääräisenä ei ole tarkoituksenmukaista.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun tuen määrässä otetaan vähennyksenä huomioon samaan maatilaa tai maatalousirtaimiston hankintaan myönnetty tai saatu muu tuki. Aloitustukea voidaan kuitenkin myöntää enintään 2 momentissa säädetty määrä, jos aloitustuki yhdessä muun tuen kanssa ei ylitä EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 13 artiklassa tarkoitetulla epäsuotuisella alueella 55 prosenttia eikä muualla maassa 45 prosenttia tilanpidon aloittamisen hyväksyttävistä kustannuksista. Tilanpidon aloittamiseen myönnettävän lainan perusteella saatavan varainsiirtoverovapauden arvo otetaan ensisijaisesti huomioon lainan korkoon liittyvässä tuessa.

43 §

Tilanpidon aloittamisen kustannukset

Lainaan liittyvää tukea voidaan myöntää:

1) maatilaa tai sen osan hankintahinnan maksamiseen mukaan lukien hankintahintaan sisältyvä elollinen ja eloton maatalousirtaimisto;

2) elollisen ja elottoman maatalousirtaimiston hankintaan vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta.

Käytettyjen koneiden ja laitteiden hankintaan tukea voidaan myöntää kuitenkin vain siinä tapauksessa, että niiden hankkiminen

käytettyinä on huomattavasti tarkoituksenmukaisempaa kuin vastaavan irtaimiston hankinta uutena.

6 luku

Yritysten kiinteistönhankinta

44 §

Maatilojen maanostolainoitus

Maanostolainaa pelto- tai metsäliisäalueen hankkimista varten ei saa myöntää, jos pelto on yli 20 kilometrin etäisyydellä tai metsä yli 50 kilometrin etäisyydellä ostajan maatilaa talouskeskuksesta kulkukelpoista tietä pitkin mitattuna. Erityisistä syistä lainaa voidaan myöntää, vaikka etäisyys on edellä sanottua jonkin verran pitempi.

Maanostolainaa saadaan myöntää tulevalle tilanpidon jatkajalle sellaisen maatilaa tai lisäalueen hankkimista varten, joka soveltuu lisäalueeksi hakijan vanhempien tai toisen heistä omistamaan maatilaa. Maanostolainaa saadaan myöntää tulevalle tilanpidon jatkajalle myös perintökaaren (40/1965) 25 luvun 1 b §:n mukaisissa tilanteissa, jos hankittava alue soveltuu lisäalueeksi hakijan yhdessä eloon jääneen vanhemman kanssa omistamaan maatilaa.

Lainan myöntämisen edellytyksenä 2 momentissa tarkoitettulle tulevalle tilanpidon jatkajalle on, että sen maatilaa omistaja tai omistajat, jonka lisäalueeksi maatala tai alue hankitaan, antavat sitoumuksen siitä, etteivät he luovuta maatalaa muulle kuin lainan saajalle.

Jollei kysymys ole maatilaa vaiheittaisesta sukupolvenvaihdoksesta, lainaa maatilaa osuuden hankintaan voidaan myöntää vain sille, joka jo ennestään omistaa maatalasta osan.

Tukea rahoituslain 21 §:n 1 momentin 4 tai 5 kohdan mukaiseen tarkoitukseen voidaan myöntää, jos maatala jää hakijan tai hakijan ja hänen aviopuolisonsa yksinomaiseen omistukseen. Jos kysymys on perintökaaren 25 luvun 1 b §:n mukaisesta tilanteesta, omistajaksi voi jäädä myös toinen hakijan vanhemmista.

Rahoituslain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lainoitettavaan hankintahintaan voidaan sisällyttää käytetyn irtaimiston hyväksyttävät hankintakustannukset vain, jos tämän asetuksen 31 §:n 3 ja 4 momentissa

tarkoitettut edellytykset täyttyvät ja elollisen irtaimiston hankinnassa kysymys on ensimmäisten eläinten tai laadukkaiden siitoseläinten hankinnasta.

Maanostolainaan liittyvän tuen määrä voi olla enintään 40 prosenttia hyväksyttävästä hankintahinnasta tai muusta vastikkeesta.

45 §

Muiden maaseutuyritysten kiinteistön hankinta

Tukea ei myönnetä rakentamattoman maan hankintaan. Tukea kiinteistön tai sen osan hankintaan voidaan kuitenkin myöntää, jos hankittavalla alueella olevan rakennuksen arvo on valtaosa kiinteistön arvosta ja rakennus on tarpeen tämän asetuksen mukaisessa yritystoiminnassa ja tuen hakija esittää hankintaan erityisen päteviä perusteita. Tuki myönnetään maanostolainan ehdoin.

46 §

Maanhankinnan tukemisen erityisedellytykset

Edellä 44 ja 45 §:ssä tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kiinteistön omistus- ja hallintaoikeus siirtyy viimeistään lainan viimeisen erän nostamisen yhteydessä.

7 luku

Yritysten kehittämistuki

47 §

Maaseutuyritysten ja muiden yritysten kehittämistuki

Kehittämistukea voidaan myöntää yrityksen esittämän suunnitelman mukaisesti rajattuun kehittämishankkeeseen. Kehittämishankkeen on muiden kuin koulutuspalveluiden osalta oltava yrityksen toiminnan laajuus huomioon ottaen merkittävä. Yritysten yhteishankkeen merkittävyyttä voidaan kuitenkin tarkastella sen kokonaismerkityksen kannalta. Tuen myöntämisen edellytyksenä ei ole laajennus- tai muun investointihankkeen toteuttaminen.

Kehittämishankkeeseen liittyvään yksittäisen yrityksen kehittämiseen voidaan myön-

tää tukea sellaista suunnittelu- ja selvitystyötä, koulutusta tai asiantuntija-apua varten, jonka avulla parannetaan tuotteiden tai tuotantomenetelmien tasoa, liikkeenjohto- tai markkinointitaitoa, kansainvälistymistä taikka perustamis- tai toimintaedellytyksiä.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yrittäjällä tai yrityksellä katsotaan olevan riittävät edellytykset tuettavan kehittämishankkeen toteuttamiseen.

Myönnettäessä tukea yksinomaan kansallisista varoista on lisäksi otettava huomioon, mitä kysymyksessä olevaa valtiontukea koskeissa yhteisön suuntaviivoissa tai vastaavassa yhteisön lainsäädännössä tuen myöntämisestä on säädetään tai määrätään.

48 §

Kehittämistuen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää:

1) enintään 90 prosenttia yritysneuvonnan hankkimisesta yrityksen toimintaedellytysten selvittämiseksi tai yrityksen käynnistämiseksi, enintään 1 000 euron määräisen hankkeen kustannuksista;

2) enintään 35 prosenttia sellaisista tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämisen hyväksyttävistä kustannuksista, jotka johtuvat asiantuntijoiden tai muiden ulkopuolisten palveluiden ja käytöstä, kehittämishankkeen toteuttamiseen kohdistuvien muiden kuin tuotannolliseen toimintaan tarvittavien koneiden tai laitteiden hankinnoista enintään 24 kuukauden ajalta, raaka-aine- ja puolivalmistehankinnoista, käyttö- tai valmistusoikeusmaksuista ja palkka- ja matkakustannuksista, siten kuin tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtiontuelle annetuissa yhteisön puitteissa (96/C 45/06) määrätään;

3) enintään 50 prosenttia liikkeenjohto- tai markkinointitaitojen kehittämisen hyväksyttävistä kustannuksista, jotka johtuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden tai muiden ulkopuolisten palveluiden käytöstä sekä vähämerkityksisenä tukena enintään 50 prosenttia yritykseen vastaavaan tarkoitukseen palkattavan uuden avainhenkilön palkka- ja matkakustannuksista;

4) enintään 50 prosenttia yrityksen menekinedistämisen hyväksyttävistä kustannuksista, jotka johtuvat ensimmäisestä osallistumisesta ulkomailla pidettäviin messuihin, näyttelyyn tai vastaavaan markkinointitilaisuuteen taikka, jos kysymys on maata-

louteen liittyvästä menekinedistämisestä, konsulttien palkkioista, osallistumisesta messuille tai näyttelyihin tai näyttelyiden järjestämisestä;

5) enintään 50 prosenttia perustamis- tai toimintaedellytysten selvittämisen hyväksyttävistä kustannuksista, jotka johtuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden tai muiden ulkopuolisten palveluiden ja asiantuntijoiden käytöstä, sekä vähämerkityksisenä tukena enintään 50 prosenttia yritykseen vastaavaan tarkoitukseen palkattavan uuden avainhenkilön palkka- ja matkakustannuksista.

Jos yritys sijaitsee 27 §:ssä tarkoitetulla kehitysalueella, 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tuki voidaan myöntää viidellä prosenttiyksiköllä korotettuna. Jos yrityksen kehittämistä koskeva toimenpide liittyy maatalouteen multifunktionaalinen maatalous mukaan lukien, tukea voidaan 1 momentin 2—4 kohdassa säädettyjen enimmäismäärien estämättä myöntää enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuiksi hyväksyttäviksi kustannuksiksi ulkopuolisten asiantuntijoiden tai muiden käytöstä katsotaan asiantuntijan kohtuulliset palkka- ja palkkiokustannukset. Edellä 1 momentin 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin ulkopuolisiin palveluihin voivat sisältyä yrityksen henkilökunnan tai yrittäjän koulutukseen osallistumisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Kehittämishankkeen hyväksyttäviin kustannuksiin ei voi sisältyä rakennusten tai kiinteistön hankkimisesta johtuvia kustannuksia.

Myönnettäessä 1 momentissa tarkoitettu tuki vähämerkityksisenä tukena, noudatetaan, mitä 28 §:n 2 momentissa säädetään.

8 luku

Yritystoiminnan käynnistystuki

49 §

Yritystoiminnan käynnistystuki

Muun yritystoiminnan kuin maatalouden käynnistämiseksi tai olennaiseksi laajentamiseksi voidaan vähämerkityksisenä tukena myöntää tukea enintään 45 prosenttia yritystoiminnan aloittamisen tai laajentamisen aiheuttamista ennakonpidätyksenalaisista palkka- ja välillisistä työvoimakustannuksista. Jollei hakija muuta osoita, välillisten

työvoimakustannusten määräksi katsotaan 25 prosenttia palkkakustannuksista

Tukea myönnetään enintään kahdelle tai erityisestä syystä enintään kolmelle 12 kalenterikuukauden pituiselle käynnistysvuodelle.

Yrittäjän itsensä palkkakustannuksiin tukea voidaan myöntää vain aloitettavaa tai sellaiseen verrattavaa yritystoimintaa varten, jos yrittäjän palkkakustannukset ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tärkeät. Tukea voidaan kuitenkin myöntää kokoaikaisesti työllistetyn enintään 11 800 euron suuruisen vuosipalkan perusteella. Kokoaikaisuutta arvioitaessa ja tukimäärää laskettaessa otetaan huomioon yrittäjän työpanos kysymyksessä olevassa yritystoiminnassa. Maa- ja metsätalousministeriö tarkistaa mainitun vuositulon vuosittain palkansaajien yleisen ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti.

Tukea myönnettäessä noudatetaan, mitä 28 §:n 2 momentissa säädetään.

9 luku

Tuki kehittämishankkeisiin

50 §

Kehittämishanke

Tukea voidaan myöntää rahoituslain 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa sekä 13, 15 ja 16 §:ssä tarkoitetun kehittämishankkeen suunnittelu- ja selvitystyöhön sekä asiantuntija-apuun, koulutukseen, investointeihin ja muuhun hankkeen toteuttamiseen liittyvään työhön. Tuettavat investoinnit on sisällytettävä kehittämishanketta koskevaan suunnitelmaan. Tukea voidaan myöntää myös rahoituslain 14 §:ssä tarkoitetun paikallisen toimintaryhmän vastaavaan toimintaan.

Yritystoiminnan kehittämishankkeissa tulee hyödyn hankkeen toteuttamisesta kohdistua usealle rahoituslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa, 3 §:n 2 momentissa tai 10 §:n 3 momentissa tarkoitettulle yritykselle. Tuki voi kohdistua myös paliskunnalle.

Kehittämishankkeeseen osallistuvalla yrittäjälle tai yritykselle voidaan yrityskohtaiseen toimenpiteeseen myöntää tukea siten, kuin edellä 3 ja 4 sekä 6—8 luvussa säädetään.

Tukea voidaan myöntää kerrallaan enintään kolmen vuoden toimintaa varten. Laajoihin toimialakohtaisiin kehittämishankkeisiin

siin voidaan tukea kuitenkin myöntää enintään viiden vuoden toimintaa varten.

51 §

Tuen saajat

Tukea voidaan myöntää kehittämishankkeen toteuttamiseen luonnolliselle henkilölle, useammalle luonnolliselle henkilölle yhdessä taikka yksityis- tai julkisoikeudelliselle yhteisölle, jos:

1) tuettava kehittämistoiminta liittyy olennaisesti tuen saajan tehtäviin tai toiminta-ajatukseen; sekä

2) yhteisöllä katsotaan olevan riittävät edellytykset tuettavan kehittämishankkeen toteuttamiseen.

Tuen myöntämisen edellytyksenä yksityisoikeudelliselle yhteisölle on, että:

1) kehittämishankkeeseen osallistuvien työntekijöiden tehtävät ja niistä aiheutuvat työvoimakustannukset samoin kuin kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat muut kustannukset on määritelty ja niitä seurataan säännöllisesti erillään yhteisön muusta toiminnasta;

2) yhteisöllä on asianmukainen organisaatio kehittämishankkeen toteuttamista varten siten, että:

a) yhteisö vastaa kehittämishankkeen toteuttamisesta ja vastuullisen toteuttajan toimista; sekä

b) yhteisö vastaa kehittämisen kustannuksista;

c) yhteisön organisaatiossa kehittämishanketta toteutettaessa siihen liittyvien maksujen hyväksyjänä on eri henkilö kuin se, joka on tilannut tavaran tai palvelun tai hyväksynyt toimenpiteen;

3) yhteisön tai yhteisön osakkaiden tai jäsenten kokonaan tai osaksi omistamien muiden yhteisöjen tai heidän yrittäjinä harjoittamansa yritystoiminnan välisestä yhteisestä toiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten jakautumisesta on kirjallinen sopimus, joka sisältää sekä hyöty- ja kustannuserittelyn että menettelytavat, joilla sopimuksen ehtojen toteutuminen tukea valvottaessa voidaan varmistaa.

Mitä 2 momentin 3 kohdassa säädetään, sovelletaan myös luonnollisiin henkilöihin tuen saajina.

Myönnettäessä tukea julkisoikeudelliselle yhteisölle hakijana olevalla yksiköllä tai laitoksella tulee olla toimivalta toteuttaa kehit-

tämishanke ja edustaa julkisoikeudellista yhteisöä. Jos julkisoikeudellinen yhteisö hakee tukea sellaiseen kehittämishankkeeseen, jossa vastuullinen toteuttaja ei kuulu julkisyhteisön organisaatioon, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että julkisyhteisön ja vastuullisen toteuttajan välisin sopimuksin riittävällä tavalla varmistetaan hankkeen toteuttaminen ja toteuttamisen julkisuus hanketta valvottaessa. Mitä 2 momentissa säädetään, noudatetaan soveltuvien osin myönnettäessä tukea julkisoikeudelliselle yhteisölle.

52 §

Tuettavat kehittämistoimenpiteet

Kehittämishankkeen tulee liittyä vähintään yhteen EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 30 tai 33 artiklan mukaisista toimenpiteistä.

Kehittämishankkeen toteuttamisen on kokonaisuutena edistettävä yritystoimintaa alueella tai parannettava kehittämishankkeeseen osallistuvien yrittäjien ja yritysten toimintaedellytyksiä, vaikka yksittäinen tuensaaja toimisikin voittoa tuottamatta, taikka rahoituslain 13, 15 ja 16 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa parannettava paikkakunnan tai alueen toimeentulo- ja elinoloja.

Kehittämishankkeella tulee olla luonnollinen henkilö johtamassa hankkeen toteuttamista ja vastaamassa yhteydenpidosta tuen myöntävään viranomaiseen.

Tukea ei saa myöntää toimintatukena.

53 §

Valtakunnallisia hankkeita koskevan tuen myöntämisen edellytykset

Pelkästään kansallisin varoin voidaan tukea myös sellaisia kehittämishankkeita, joilla on valtakunnallista merkitystä tai jotka muutoin täydentävät Euroopan unionin osaksi rahoittamia toimenpiteitä toimenpiteitä. Tällaiseen hankkeeseen sisältyvillä toimenpiteillä tulee edistää rahoituslain 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista. Tukea voidaan myöntää myös 65 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin tutkimuksiin.

Mitä tässä luvussa muutoin säädetään, koskee soveltuvin osin 1 momentissa tarkoitettuja hankkeita. Tuen maksamiseen sovelletaan kuitenkin, mitä 91 §:ssä säädetään.

54 §

Vakuusvelvollisuus

Muun tuen saajan kuin julkisoikeudellisen yhteisön tulee tarvittaessa antaa riittävä vakuus siltä varalta, että tuen saajalta takaisin perittävä tuki voidaan palauttaa EY:lle hankkeen toteuttamatta jäämisen, virheellisen toteuttamisen tai rahoituslain 46 §:n 1—3 momentissa tarkoitetun muun syyn vuoksi. Vakuus tulee antaa tuen myöntäneen viranomaisen haltuun.

55 §

Kehittämishankkeen hyväksyttävät kustannukset

Kehittämishankkeen tukikelpoisiksi kustannuksiksi voidaan hyväksyä:

- 1) selvitys- ja suunnittelutyötä varten palkatun työntekijän tai asiantuntijan kohtuulliset palkka- tai palkkiokustannukset;
- 2) sellaiset ylimääräiset toimintamenot, jotka ovat aiheutuneet yhteisön käyttö- tai vaihto-omaisuuden käyttämisestä taikka vastaavan palvelun hankkimisesta selvitys- ja suunnittelutyön tekemiseen tai kehittämishankkeen toteuttamiseen;
- 3) koulutuksen järjestämisestä ja kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuneet materiaalikustannukset sekä tilavuokrat;
- 4) koulutuksen järjestäjän kohtuulliset palkka- tai palkkiokustannukset;
- 5) asiantuntijan kohtuulliset palkka- tai palkkiokustannukset;
- 6) kehittämishankkeen toteuttamista varten palkatun henkilöstön kohtuulliset palkka- tai palkkiokustannukset.

Hankkeen kustannusten tulee olla todennettavissa. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kustannuksista on esitettävä tositteet sekä hyväksyttävä selvitys niistä jakoperusteista, joiden mukaan kustannukset jaetaan tuetun hankkeen kustannuksiksi ja muun toiminnan kustannuksiksi. Jos samaan tositteeseen perustuva kustannus jaetaan useamman kuin yhden tuetun hankkeen kustannukseksi, tuetut osuudet yhteensä eivät saa ylittää koko kustannusta.

56 §

Tuen enimmäismäärä

Tukea kehittämishankkeeseen voidaan

myöntää enintään 90 prosenttia kehittämishankkeen hyväksyttävistä kustannuksista ja enintään määrä, joka on sovittu kyseisessä ohjelmassa, tai ohjelman ulkopuolella toteutettavaan kehittämishankkeeseen enintään määrä, jonka yhteisöjen komissio on hyväksynyt tutkimus- ja kehitysohjon myönnettävälle valtion tuelle annetuissa yhteisön puitteissa (96/C 45/06) tai asianomaiseen tarkoitukseen myönnettävää valtion tukea koskevista muissa suuntaviivoissa.

Kehittämishankkeeseen liittyviä esiselvityksiä toteutettaessa sekä tavoite 1 -ohjelmaa, alueellista maaseutuohjelmaa ja maaseudun yhteisöaloiteohjelmaa toteutettaessa teknisenä apuna voidaan tukea myöntää enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Lisäksi perustellusta syystä 53 §:ssä tarkoitettuihin hankkeisiin voidaan myöntää tukea enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Jäljempänä 57 §:ssä tarkoitettuihin investointeihin voidaan tukea myöntää enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

57 §

Kehittämishankkeeseen sisältyvien investointien hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää sellaisiin kehittämishankkeeseen liittyviin ja sen toteuttamiseksi tarpeellisiin käyttöomaisuushankintoihin ja niiden muutos- ja parannustöihin, jotka eivät liity yritystoimintaan, joissa kysymyksessä on:

- 1) rakennusten rakentaminen, laajentaminen tai perusparantaminen;
- 2) laitteiden tai koneiden hankinta; taikka
- 3) rakennelmat ja reitistöt.

Tukea ei myönnetä rakentamattoman maan hankintaan.

Tukea kiinteistön tai sen osan hankintaan voidaan kuitenkin myöntää, jos hankittavalla alueella olevan rakennuksen arvo on valtaosan kiinteistön arvosta ja rakennus on tarpeen tämän asetuksen mukaisen kehittämishankkeen toteuttamiseksi ja tuen hakija esittää siihen erityisen päteviä perusteita.

Edellä 53 §:ssä tarkoitettuihin kehittämishankkeisiin ei saa myöntää 4 luvussa tarkoitettua investointitukea.

58 §

Teknisen avun hyväksyttävät kustannukset

Tukea tekniseen apuun voidaan myöntää ohjelmien toteuttamisen kannalta tarpeellisiin kustannuksiin siten, kuin EY:n rakenneraoston varoja käytettäessä hyväksyttävistä kustannuksista komission asetuksella säädetään. EMOTR:n varoja ei saa käyttää työvoima- ja elinkeinokeskusten virkamiesten tai työntekijöiden palkkojen maksuun eikä muihinkaan hallinnollisiin menoihin. Kansallisista varoista teknistä apua voidaan käyttää määräraikaisiin, enintään kolmen vuoden työ- tai virkaisuhteiden palkkakustannuksiin.

59 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Kehittämistuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) kehittämishanke toteutetaan asetetussa määräajassa hyväksyttyä suunnitelmaa noudattaen;

2) tuen saaja harjoittaa tuettavaa toimintaa ilman olennaista supistamista tukipäätöksessään asetettavan vähimmäisajan;

3) tuen saaja ei luovuta tuen kohteena ollutta käyttöomaisuutta viiteen vuoteen ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen suostumusta; sekä

4) tuen saaja pitää kirjanpitoa ja säilyttää tositteet vähintään 16 §:ssä säädetyn tavoin.

10 luku

Asumisen tukeminen

60 §

Asuntolaina

Asuinrakennusta varten voidaan myöntää vain lainaan liittyvää tukea. Asuntolainaa voidaan myöntää rahoituslain 22 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin hankkeisiin asuntotilan hankintaa lukuun ottamatta tämän asetuksen 11 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tuen saajien lisäksi sille, jonka määräysvallan perusteella yhteisön katsotaan täyttävän 12 §:ssä säädetty edellytykset. Tuen saajan ja tuettavan maatilaa tulee muilta osin täyttää 13, 16—21 ja 25 §:ssä säädetty edellytykset. Edellä 15 §:ssä tarkoitettun

taloudellisen elinkelpoisuuden osoittamiseksi riittää maksuvalmiuden selvittäminen.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös myönnettäessä tukea asuinrakennuksen peruskorjaamiseen tai laajennukseen taikka asuinympäristön parantamiseen.

Lainaa voidaan myöntää sijainniltaan, pohjaratkaisuiltaan, teknisiltä rakenteiltaan ja varusteiltaan tarkoituksenmukaisten sekä asumiskustannuksiltaan kohtuullisten asuntojen aikaansaamiseksi. Lainaa myönnettäessä on huomiota kiinnitettävä myös siihen, että toimenpiteillä edistetään hyvää ympäristön laatua.

Asuntolainoitettavassa uudisrakennuksessa olevan asunnon huoneistoala saa olla enintään 160 neliömetriä ja kahden samassa uudisrakennuksessa olevan asunnon huoneistoala yhteensä enintään 200 neliömetriä. Laajennustapauksissa huoneistoala voi olla edellä mainittua suurempi, jos se asunnon toiminnallisuuden tai muun perustellun syyn takia on tarkoituksenmukaista. Peruskorjattavassa asuinrakennuksessa lainoitettava huoneistoalaosuus voi olla enintään 250 neliömetriä.

Asuntolainaan liittyvän tuen määrä voi olla enintään 30 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

61 §

Asuntotilan lainoitus

Lainaa asuntotilan hankintaan voidaan myöntää 11 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tuen saajien lisäksi yhdelle tai useammalle luonnolliselle henkilölle, joka saa toimeentulonsa muusta kuin rahoituslain mukaisesta elinkeinotoiminnasta.

Lainaa asuntotilan hankintaan voidaan myöntää enintään kahden hehtaarin suuruisen, taaja-asutuksen ulkopuolella sijaitsevan asuntotilan tai sen määräosan hankkimiseen, jos tilalla on vähintään tyydyttävässä kunnossa oleva ja kooltaan riittäväksi katsottava asuinrakennus. Jos asuntotilan vaatimukset täyttävä alue on suurempi kuin kaksi hehtaaria, sen hankintahinnasta voidaan lainoittaa ainoastaan rakennuksen sekä edellä sanotun suuruisen rakennuspaikan osuutta vastaava kauppahinnanosa.

Asuntotilan hankintaan myönnettävään lainaan liittyvän tuen määrä voi olla enintään 30 prosenttia asuntotilan hankintahinnasta.

Asuntotilan hankintaan myönnettävään

lainaan sovelletaan, mitä maanostolainasta säädetään.

62 §

Muusta ammatista saadut enimmäistulot

Lainaan liittyvää tukea tai valtionlainaa rahoituslain 22 §:n 1 ja 2 momentissa mainittuihin tarkoituksiin ei saa myöntää sille, jonka muusta kuin rahoituslaissa tarkoitettujen elinkeinon tai ammatin harjoittamisesta saamat kokonaistulot ylittävät yhteensä 28 000 euroa vuodessa. Jos hakijoina ovat aviopuolisot yhdessä tai toinen heistä, vastaavat kokonaistulot eivät saa ylittää 40 000 euroa vuodessa. Jos hakijana on useampi kuin yksi henkilö, otetaan huomioon eniten ansaitsevan tulot. Tässä yhteydessä aviopuolisot katsotaan yhdeksi henkilöksi. Tätä pykälää sovellettaessa aviopuoliso on rinnastetaan henkilö, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää hakijan kanssa yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

Maa- ja metsätalousministeriö tarkistaa 1 momentissa mainitut tulorajat vuosittain palansaajien yleisen ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti.

63 §

Kokonaistulo

Kokonaistuloilla tarkoitetaan 62 §:ssä asian vireilletuloajankohtaa edeltävässä viimeksi toimitetussa valtion verotuksessa todettujen tulon hankkimisesta johtuneilla kustannuksilla vähennettyjä muita kuin rahoituslain mukaisen elinkeinon tai ammatin harjoittamisesta saatuja tuloja. Kokonaistuloissa otetaan kuitenkin huomioon todettavissa olevat tai arvioidut muutokset.

Edellä 12 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen muusta kuin rahoituslain mukaisesta yritystoiminnasta saamien valtionverotuksessa veronalaisten tulojen määränä otetaan huomioon sen yhteisön osakkaan tai jäsenen ja hänen aviopuolisonsa tai 62 §:n 1 momentin mukaan aviopuoliso on rinnastettavan henkilön tulot, jolla tulot ovat suurimmat.

64 §

Ikärajasta ja kannattavuusvaatimuksesta poikkeaminen

Poiketen siitä, mitä rahoituslain 5 §:n 3

momentissa säädetään, tämän asetuksen 60 §:ssä tarkoitettua asuntolainaa asuinrakennuksen peruskorjaamiseen voidaan myöntää maatilalla omistajalle, joka on täyttänyt 65 vuotta.

Mitä 23 §:n 2 momentissa säädetään alle 18-vuotiaalle myönnettävästä tuesta, sovelletaan myös 60 ja 61 §:ssä tarkoitettuihin lainoihin.

Poiketen siitä, mitä rahoituslain 5 §:n 2 momentissa säädetään, tämän asetuksen 60 ja 61 §:ssä tarkoitettua tukea myönnettäessä riittää, että hakija esittää hankkeen laajuus huomioon ottaen riittävän maksuvalmiuslaskelman.

11 luku

Tutkimusten rahoittaminen

65 §

Tutkimusvarojen myöntäminen

Maatilatalouden kehittämisrahaston maataloudelliseen tutkimustoimintaan vuosittain osoitettavista varoista voidaan myöntää tukea taloudellisiin, ympäristöön ja teknisiin kysymyksiin liittyviin, sosiaalisiin, hallinnollisiin ja oikeudellisiin tutkimuksiin ja selvityksiin, jotka koskevat maatilatalouden ja maaseudun pienyritys toiminnan kehittämistä sekä maatilatalouteen liittyvää rakentamista. Tukea saadaan myöntää myös tarpeelliseen kilpailu- ja koerakennustoimintaan.

Tukea voidaan myöntää tutkimustulosten ja selvitysten julkaisemiseen ja kääntämiseen. Lisäksi tutkimustoimintaan osoitettuja varoja saadaan käyttää maatilatalouden tai maatalousoikeuden tutkimukseen liittyvien kongressien järjestelykustannusten kattamiseen, jos kongressin vastuullinen järjestäjä on julkisyhteisö.

Tutkimusvarojen myöntämisen edellytyksenä on, että tutkimustulokset julkaistaan maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla.

Maaseudun tutkimustoimintaan varatuista varoista voidaan tukea myöntää sellaisille tutkimushankkeille, joissa selvitetään maaseudun väestön, toimintatapojen, elinkeinon ja maaseutuympäristön kehittämisen sosiaalisia, taloudellisia, hallinnollisia, alue- ja yhteiskunnallisia tai maatalousoikeuteen liittyviä kysymyksiä.

Tutkimushankkeen tukikelpoisiksi kustan-

nuksiksi voidaan hyväksyä tutkimusta varten palkatun henkilöstön kohtuulliset palkka-, palkkio- ja matkakustannukset, ostopalvelut, tarvikekustannukset sekä sellaiset ylimääräiset toimintamenot, jotka ovat aiheutuneet tutkimukseen tarvittun yhteisön käyttö- tai vaihto-omaisuuden käyttämisestä. Tutkimukseen myönnettyä tukea ei saa käyttää perusinvestointeihin eikä tavanomaisiin kone- tai laitehankintoihin.

Tutkimusvaroja voidaan myöntää myös osaamiskeskusten toimintaa varten.

Tutkimukseen voidaan myöntää tukea enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista ja enintään määrä, joka hakeutumisen kohteena olevaan tutkimushankkeeseen tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtiontuella annettujen yhteisön puitteiden (96/C 45/06) mukaan enintään voidaan myöntää.

66 §

Tutkimustuen saajat

Tukea tutkimukseen saadaan myöntää sellaiselle virastolle ja laitokselle sekä yhdistykselle, yhtiölle ja muulle yhteisölle, säätiölle ja luonnolliselle henkilölle, jonka voidaan katsoa olevan pätevä tehtävän suorittamiseen.

Sellaisen tehtävän suorittamiseen, jonka tarkoituksena on patentilla suojattavan rakennusaineen, laitteen, koneen tai valmistusmenetelmän keksiminen tai kehittäminen, tutkimusvaroja saa myöntää siten, kuin 65 §:n 7 momentissa mainituissa valtion tukea koskeissa yhteisön puitteissa määrätään.

12 luku

Lainaehdot

67 §

Lainan enimmäismäärä ja laina-aika

Lukuun ottamatta rahoituslain 21 §:ssä tarkoitettuja lainoja lainaa voidaan myöntää enintään 90 prosenttia tukikelpoisen hankkeen tai toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista. Edellä 60 §:ssä säädettyyn tarkoitukseen lainaa voidaan kuitenkin myöntää enintään 70 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista ja, jos kysymys on kulttuurihis-

toriallisesti arvokkaasta rakennuksesta, enintään 80 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, ja muuten sekä 61 §:ssä säädettyyn tarkoitukseen enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Laina-aika on vähintään kolme vuotta.

68 §

Valtionlainan kokonaiskorko

Valtionlainan viitekorko voi olla 6 tai 12 kuukauden euribor -korko.

Viitekorkoon lisätään kahden prosenttiyksikön kiinteä osuus.

Rahoituslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettu tämän pykälän 2 momentin mukainen lainan kokonaiskorko vaihtuu laina-aikana viitekoron vaihtelun mukaisesti.

Ehto, joka koskee valtionlainan koron muuttumista 3 momentissa säädetyllä tavalla, on mainittava työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksessä.

69 §

Korkoetuus

Korkoetuudella tarkoitetaan 68 §:n 3 momentin mukaisen koron ja rahoituslain 25 §:ssä tarkoitettun lainansaaajan maksaman koron erotusta.

70 §

Valtionlainojen koroton aika

Tuotantorakennuksen ja asuinrakennuksen rakentamiseen, peruskorjaukseen ja laajentamiseen sekä maanostoon myönnettyt valtionlainat ovat kaksi ensimmäistä lainavuotta korottomat. Korkovapautena myönnettävä tuki lasketaan 68 §:n 3 momentissa tarkoitettua kokonaiskoron perusteella.

71 §

Vapaavuodet

Päätettäessä valtionlainaa koskevasta tuesta voidaan päättää, ettei yhden, kahden tai kolmen vuoden lyhennyksiä peritä, vaan ne kuittataan maksetuiksi ennen sitä eräpäivää, jona ensimmäinen lyhennys olisi tullut maksaa. Perimättä jäävät lyhennykset lasketaan mukaan tukeen lainaan liittyvää kokonaistukea

laskettaessa. Vapaavuosien lyhennyserät otetaan tukea laskettaessa huomioon myönnetyn kokonaislainamäärän mukaan laskettuina.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään erikseen menettelystä siinä tapauksessa, että 1 momentissa tarkoitettuna ensimmäisenä eräpäivänä kuitattavien lyhennysten määrä on suurempi kuin nostettu lainamäärä.

72 §

Vakuudettomuuteen sisältyvän tuen määrä

Jos valtionlaina hyväksytään myönnettäväksi osaksi ilman turvaavaa vakuutta, rahoituslain 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu tuen arvo on 0,45 prosenttia lainan määrästä. Jos laina hyväksytään myönnettäväksi kokonaan ilman vakuutta, tuen arvo on 1,0 prosenttia lainan määrästä.

73 §

Korkotukilainan korkotuki

Mitä 69 §:ssä säädetään valtionlainan korkoetuudesta, koskee soveltuvien osin rahoituslain 29 §:n mukaista korkotukilainan korkoa ja korkotukea.

74 §

Lainoihin sisältyvän tuen määrä

Työvoima- ja elinkeinokeskus päättää siitä enimmäiseuromäärästä, joka laina-aikana voidaan enintään käyttää valtionlainan korkoetuutena, vapaavuosien lyhennyksinä, korkovapautena ja vakuudettomuuteen liittyvänä tukena tai korkotukilainan korkotukena.

Korkoetuutena myönnettävän tuen enimmäismäärä on viiden prosentin enimmäiskorkoetuuden ja korkotuki neljän prosentin enimmäiskorkotuen perusteella puolen vuoden korkojaksoilta laskettujen nimellisarvoisten tukierien yhteenlaskettu määrä.

Valtionlainan korkovapaus lasketaan kokonaiskoron perusteella noudattaen soveltuvien osin, mitä 2 momentissa säädetään. Valtionlainan vapaavuosien lyhennykset lasketaan mukaan hyväksytyn kokonaislainamäärän mukaisina lyhennyksinä.

75 §

Lainamuotoisen tuen tukitaso

Myönnettäessä tuki lainaan liittyvänä tu-

kena tukitasolla tarkoitetaan valtionlainan korkoetuuden, vapaavuosien lyhennysten, korkovapauden ja vakuudettomuuden arvon sekä korkotukilainan korkotuen kokonaismäärän osuutta investoinnin hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukitasoa laskettaessa diskontataan puolivuositain maksettava korkoetus, korkovapaus ja vapaavuosien lyhennykset sekä korkotukilainan korkotuki tuen myöntämivuoden arvoon.

Diskonttauskorkona käytetään viite- ja diskonttokorkojen vahvistamismenetelmästä annetussa komission tiedonannossa (97/C 273/03) tarkoitettua viitekorkoa.

76 §

Muut lainaehdot

Valtionlainan ja korkotukilainan myöntämisestä, nostamisesta, pääoman ja koron maksamisesta, maksuhelpotuksista ja luottolaitokselle suoritettavasta valtionlainan ja pääomallainan hoitopalkkion sekä korkotukilainan korkotuen maksamisesta, valtionlainojen valtionvastuun toteutumisesta samoin kuin muista lainan hoitoon liittyvistä seikoista säädetään eräistä maaseudun kehittämiseen myönnettävistä lainoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Samoin valtionlainan ja korkotukilainan siirtämisestä ja lainansaajan vastuusta vapauttamisesta sekä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisesta velkajärjestelystä säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella.

13 luku

Valtiontakaus

77 §

Valtiontakauksen ehdot

Valtiontakausta voidaan myöntää pääsääntöisesti sellaisten maaseutuyritysten lainojen vakuudeksi, joiden maatilalla tai yrityksellä ei ole vuokrauksen, maatilain sijainnin, rakennuskannan tai muun vastaavan syyn vuoksi lainan saamiseksi riittäviä vakuuksia eikä hakijan käytettävissä ole muitakaan pankkitoiminnassa yleisesti käytettäviä vakuuksia.

Valtiontakauksia myönnetään ensisijaisesti sellaiseen toimintaan, jolla luodaan uusia

työpaikkoja maataloille tai jonka avulla laajennetaan maatalan tuotantotoimintaa. Valtiontakausta ei myönnetä maanhankintaan.

Valtiontakaus voi ainoastaan erityisestä syystä olla suurempi kuin 50 prosenttia hankkeen tai toimenpiteen kokonaisrahoituksesta. Se ei kuitenkaan saa olla yli 80 prosenttia.

Rahoituslain 32 §:n mukaisen tuen arvo on 0,45 prosenttia takauksen määrästä. Jos takauksen määrä vastaa koko lainan määrää, tuen arvo on kuitenkin 1,0 prosenttia takauksen määrästä.

Valtiontakausta myönnettäessä peritään lainan saajalta luottolaitoksen välityksellä valtiolle kertamaksu, jonka suuruus on 0,75 prosenttia takauksen määrästä. Lisäksi takauksesta peritään vastaavasti lainan saajalta puolivuositain jälkikäteen puolivuotismaksu, jonka suuruus on 0,75 prosenttia takausluoton kulloinkin jäljellä olevasta määrästä. Takauksesta perittävät maksut on maksettava vuosittain kahdessa erässä rahoituslain nojalla myönnettyjen valtionlainojen eräpäivinä.

Valtio ja rahoituslain 3 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu keskusrahalaitos voivat sopia puolivuotismaksujen perimisen jättämisestä luottolaitoksen tehtäväksi niin, että 0,2 prosenttia takausluoton kulloinkin jäljellä olevasta määrästä saadaan jättää tulouttamatta korvauksena sanotusta tehtävästä. Muilta osin maksut tuloutetaan maatalatalouden kehittämisrahastoon.

14 luku

Tuen hakeminen ja myöntäminen

78 §

Tuen hakeminen

Yrityksille myönnettävää tukea ja asuntolainaan liittyvää tukea koskeva hakemus on toimitettava sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka alueella yritys sijaitsee. Asuntotilalainaa koskeva tukihakemus jätetään sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka alueella asuntotilan asuinrakennus sijaitsee. Kehittämishanketta koskeva hakemus on jätettävä sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka alueella kehittämissanke on tarkoitus pääosin toteuttaa.

Ympäristönsuojelu- ja vesivarahankkeista työvoima- ja elinkeinokeskuksen on tarvittaessa pyydettävä alueellisen ympäristökes-

kuksen lausunto ennen avustuksen myöntämistä.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa hakemuslomakkeen. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella määrätään hakemuksen liitteistä ja hakemusmenettelystä.

Tukea tilanpidon aloittamiseen haetaan luovutuskirjan tai vuokrasopimuksen luonnoksen tai luovutuskirjan esisopimuksen perusteella ja muuhun maan hankintaan asuntotilan hankinta mukaan lukien, luovutusso-
pimuksen luonnoksen tai luovutuskirjan esisopimuksen perusteella. Tukea pakkohuuto-
kaupalla myytävän maan hankkimiseen haetaan pakkohuutokaupan pitäjän huutajalle antaman todistuksen perusteella. Tukea irtaimiston hankintaan haetaan tarjouksen perusteella. Luonnoksen, esisopimuksen tai tarjouksen perusteella ennen hakemuksen vi-
reilletuloa maksettu käsi- tai varausraha voi olla enintään hyväksyttävän hankintahinnan omavastuusuuden suuruinen.

79 §

Hakuaika

Tukea on haettava ennen työn, kehittämishankkeen tai muun hankkeen aloittamista, maan tai irtaimiston hankkimista taikka tilanpitoon tai toimenpiteeseen ryhtymistä.

Edellä 65 §:ssä tarkoitettua maataloudellista tutkimushanketta tai 53 §:ssä tarkoitettua valtakunnallisista kehittämis- ja tutkimushanketta koskeva hakemus on jätettävä rahoitusvuotta edeltävän lokakuun loppuun mennessä maa- ja metsätalousministeriölle. Erityisestä syystä maataloudellista tutkimushanketta koskevan hakemuksen saa jättää määräajan jälkeenkin, kuitenkin ennen tutkimuksen aloittamista.

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi ottaa rakentamista koskevan myöhemminkin tehdyn hakemuksen käsiteltäväkseen, jos rakennussuunnitelma tai sen luonnos on toimitettu työvoima- ja elinkeinokeskukselle ja rakentamisen aloittaminen on johtunut tuen hakijasta itsestä riippumattomasta pakottavasta syystä kuten tulipalosta, eläinten hyvinvointia koskevista välittömiä toimenpiteitä vaativista viranomaisien vaatimuksista tai muusta vastaavasta syystä.

Siitoslampaiden hankintaa koskeva alustava suunnitelma aikatauluineen on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle ennen eläinten huutokauppaa, ja tukihakemus

on pantava vireille välittömästi huutokaupan jälkeen.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin taroituksiin myönnettäviä tukia lukuun ottamatta tässä asetuksessa tarkoitettuja tukia saa hakea jatkuvasti.

Sen estämättä, mitä 5 momentissa säädetään, markkinatilanteen sitä edellyttäessä tai tukivarojen riittävyyden turvaamiseksi maa- ja metsätalousministeriö voi kuitenkin asetuksella säätää määrääjän, jonka kuluessa tukea ei saa hakea asetuksessa säädettyyn taroitukseen.

80 §

Lainaa koskeva tukihakemus

Sen lisäksi, mitä 78 §:ssä säädetään, valtionlainaa tai korkotukea koskevaan tukihakemukseen on ennen hakemuksen jättämistä liitettävä luottolaitoksen luottolupaus.

Maksuhelpotuksia koskeva hakemus jätetään luottoa hoitavalle luottolaitokselle.

81 §

Valtiontakauksen hakeminen

Valtiontakausta koskeva hakemus jätetään sille luottolaitokselle, jolta takauksen kohteena olevaa lainaa haetaan tai joka on sen myöntänyt tai jolle se on siirtynyt. Luottolaitoksen on toimitettava hakemus ja sitä koskeva lausuntonsa sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka alueella maaseutuyritys sijaitsee.

82 §

Tuen myöntäminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus myöntää tuen. Jos hankkeen kustannukset kuitenkin ylittävät maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetyn enimmäismäärän, hakemuksesta on pyydettyä maa- ja metsätalousministeriön lausunto. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi tarvittaessa hakemuksesta päättää myös myöntämänsä tuen ehtojen muuttamisesta tai lisätuen myöntämisestä hankkeeseen, jos tuen myöntämisen edellytykset edelleen täyttyvät ja hankkeen tarkoituksenmukainen toteuttaminen edellyttää tuen ehtojen muuttamista tai lisätuen myöntämistä. Lisätuen tarpeen tulee johtua sellai-

sesta syystä, joka tukea haettaessa ja myönnettäessä ei ollut kohtuudella ennakoitavissa. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi siirtää myöntämänsä tuen maatilasta tai maaseutuyrityksen uudelle omistajalle, jos myös uusi omistaja täyttää tuen myöntämisen edellytyksenä olleet ehdot.

Maa- ja metsätalousministeriö myöntää tuen 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tutkimuksiin, 53 §:ssä tarkoitettuihin valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin sekä 65 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin valtakunnallisiin maaseudun tutkimushankkeisiin, valtakunnallisiin hankkeisiin kuitenkin vasta saatuaan asiasta lausunnon 100 §:ssä tarkoitulta maaseutupolitiikan yhteistyöryhmältä.

Tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä on mainittava ainakin tuen kokonaismäärä sekä erikseen mahdollinen EY:n osuus ja kansallinen osuus sekä prosentteina että markkoina ja euroina, hyväksyttävät kustannukset, tarvittaessa niiden jakautuminen, tuen myöntämisen ehdot, maksatuksen ajoittuminen, ehdot ja menettely sekä tuen takaisinperimistä koskevat ehdot.

Päätös, jolla tuki on myönnetty, lakkaa olemasta voimassa vuoden kuluttua päätöksen antopäivästä, jollei tuen ensimmäistä erää ole sanotussa ajassa maksettu tai sen maksamista tai lainan nostamista haettu. Edellä 53 ja 65 §:ssä tarkoitettuja tutkimus- ja kehittämishankkeita koskeva määräaika päättyy kuitenkin päätöksen antovuoden lokakuun viimeisenä päivänä. Määräaikaa voidaan pidentää ennen määrääjän umpeen kulumista tehdystä hakemuksesta, jos pidentämiseen on erityisen painavia syitä.

Hylkäävä päätös on perusteltava selkeästi.

15 luku

Tuen maksaminen

83 §

Avustuksen maksava viranomainen

Avustuksen myöntänyt viranomainen maksaa hakemuksesta avustuksen kiinteän tai irtaimen omaisuuden hankinnasta, hankkeen kustannuksista taikka työn tai toimenpiteen suorittamisesta esitetyn hyväksyttävän selvityksen perusteella. Avustuksen maksun teknisestä välittämisestä huolehtii maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus saatu-

aan avustuksen maksavalta viranomaiselta maksumääräyksen.

Maataloudelliseen tutkimukseen myönnettyä tukea koskevat maa- ja metsätalousministeriön maksamat varat on pidettävä tehtävän suorittajan käytettävissä olevalla valtion maksuliiketilillä, josta varoja saadaan nostaa työn edistymisen mukaan. Tehtävän suorittamiseen voidaan maksaa myös ennakkoa. Ennakkoon sovelletaan, mitä 89 §:n 1 momentissa säädetään.

Yritystoiminnan investointeihin liittyvän tuen maksamisen edellytyksenä on, että investointi on toteutettu myös muiden viranomaisten kuin tuen myöntäjän asettamien rajoitusten ja lupaehtojen mukaisesti ja niiden täyttämisestä on annettu riittävä selvitys.

84 §

Maksajavirasto

Sellaisen tuen maksamisessa, ennakoiden hakemisessa, tilityksissä ja selvityksissä, jonka kustannuksia rahoitetaan EMOTR:n tukiosastosta, on otettava huomioon, mitä maksajavirastosta yhteisö lainsäädännössä tai laissa säädetään taikka yhteisön lainsäädännön tai lain nojalla säädetään tai määrätään.

85 §

Maksatuksen hakuaika

Edellä 42 §:ssä tarkoitettua nuorten viljelijöiden aloitustukena myönnettyä avustusta lukuun ottamatta avustuksen maksamista on haettava maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettyssä tukipäätöksessä asetetussa ajassa.

Avustusta ei makseta viivästyneen hakemuksen perusteella, jollei työvoima- ja elinkeinokeskus ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta ole myöntänyt maksatuksen hakemiselle jatkoaikaa erityisen painavasta syystä. Maksatuksen hakemiselle voidaan kuitenkin myöntää jatkoaikaa enintään kolme kuukautta.

Avustusta voidaan maksaa enintään kaksi vuotta 2 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetun ohjelman voimassaoloajan päättymisestä. Mainitun momentin 2 kohdassa tarkoitetun ohjelman voimassa olon päätyttyä sen mukaista osarahoitettavaa tukea ei voida

maksaa, ellei yhteisön lainsäädännössä erikseen toisin säädetä.

Mitä 3 momentissa kehittämishankkeeseen myönnetystä avustuksesta säädetään, koskee 1 momentissa säädetyn lisäksi myös avustusta, joka kehittämishankkeen toteuttamiseksi on myönnetty yritystoimintaan.

86 §

Irtaimiston hankintaan myönnetyn avustuksen maksaminen

Irtaimisto katsotaan hankituksi, kun koko kauppahinta on maksettu ja omistusoikeus siirtynyt. Avustusta ei makseta osamaksukaupalla tai muulla vastaavalla tavalla rahoitettuun hankintaan. Avustus voidaan maksaa yhdessä tai useammassa erässä siten kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin määrätään.

87 §

Nuorten viljelijöiden aloitustuen maksaminen

Nuorten viljelijöiden aloitustuen avustusosuus maksetaan ilman erillistä hakemusta kolmena vuotuisena eränä, joista ensimmäinen on 40 prosenttia ja kaksi seuraavaa 30 prosenttia myönnetystä avustuksesta. Ensimmäinen avustuserä maksetaan tuen myöntämistä ensimmäisenä seuraavan maaliskuun tai lokakuun viimeisenä päivänä. Maksamisen edellytyksenä on, että tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset ovat koulutusvaatimusta lukuun ottamatta täyttyneet. Toinen erä maksetaan vuoden kuluttua ensimmäisen erän maksamisesta ja kolmas erä vuoden kuluttua toisen erän maksamisesta.

Aloitustuen avustusosuuden viimeistä erää tai, jos ensimmäistä ja toista erää ei ole maksettu, mitään tukierää ei makseta ennen kuin tuen saaja on osoittanut kaikkien maksamisen edellytysten täyttyneen. Edellytysten täyttymistä koskeva selvitys on toimitettava tuen myöntäjälle kahden kuukauden kuluessa ennen avustuksen maksamiselle säädetyn määräajan päättymistä. Mitä 85 §:n 2 momentissa säädetään tuen maksamisen hakuaajan pidentämisestä, sovelletaan selvityksen toimittamiseen.

88 §

Yritystoimintaan myönnetyn rakentamisavustuksen maksaminen

Rakennusinvestointiin myönnetty tuki maksetaan enintään viidessä erässä. Avustuserän maksamisen edellytyksenä on, että rakennuksen valmiusaste vastaa maksettavan erän ja aikaisemmin maksettujen erien yhteenlaskettua osuutta avustuksesta. Ensimmäisen ja viimeisen erän suuruus on kuitenkin vähintään 20 prosenttia avustuksesta. Viimeinen erä maksetaan vasta rakennuksen valmistuttua kokonaan. Valmiusasteesta on esitettävä todistus. Todistuksen antaa viranomainen, josta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella, tai muu työvoima- ja elinkeinokeskuksen tukipäätöksensä hyväksytty tarkastaja.

Avustuksen maksamista haettaessa on lisäksi esitettävä maksettavan avustuserän määrästä tositteita rakentamisen kustannuksista.

89 §

Kehittämishankkeeseen myönnetyn tuen maksatus

Kehittämishankkeeseen myönnetty tuki maksetaan osoitettujen kustannusten mukaan vuosittain enintään kolmessa erässä mahdollinen ennakko mukaan lukien. Ennakkona voidaan maksaa enintään 30 prosenttia avustuksesta. Toinen erä voidaan maksaa vasta, kun ensimmäistä ja toista erää vastaava osuus hankkeesta on toteutettu ja selonteko varojen käytöstä on toimitettu työvoima- ja elinkeinokeskukselle ja valtakunnallisista hankkeista maa- ja metsätalousministeriölle. Viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on, että tuen saaja toimittaa määräajassa toiminnastaan, varojen käytöstä ja hankkeen toteutumisesta selvityksen tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Osarahoitettusta tuesta voidaan maksaa ennakkoa vain, jos tuen saaja on yksityisoikeudellinen yleishyödyllinen yhteisö, jonka säännönmukainen varojen hankinta pääosin perustuu luonnollisten henkilöiden jäsenmaksuihin tai vastaaviin tuloihin.

Ennakkoa ei katsota EY:n rahoitusta haettaessa tukikelpoiseksi menoksi. Vuotuista toista ja kolmatta erää maksettaessa on huolehdittava siitä, että viimeistään kolmannen

maksuerän jälkeen EY:n varoista ja kansallisista varoista myönnetyn tuen maksetut osuudet ovat tukipäätöksen mukaisessa suhteessa keskenään. Ennakosta mahdollisesti aiheutuva menetys jää kansalliseksi vahingoksi.

Tuki, joka on myönnetty 57 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen investointiin, maksetaan hyväksyttävien tositteiden perusteella enintään kahdessa erässä sen jälkeen, kun investointi on toteutettu ja selvitys varojen käytöstä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti on määräajassa toimitettu työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

90 §

Kehittämishankkeeseen sisältyvän rakentamisavustuksen maksaminen

Rakennusinvestointiin myönnetty avustus maksetaan 89 §:stä poiketen mahdollinen ennakko mukaan lukien enintään viidessä erässä. Ennakkona voidaan maksaa enintään 20 prosenttia avustuksesta. Muiden erien maksamisen edellytyksenä on, että rakennuksen valmiusaste vastaa maksettavan erän ja aikaisemmin maksettujen erien yhteenlaskettua osuutta avustuksesta. Viimeinen erä, joka on vähintään 20 prosenttia myönnetystä avustuksesta, maksetaan kuitenkin vasta rakennuksen valmistuttua kokonaan. Valmiusasteesta on esitettävä todistus. Todistuksen antaa viranomainen, josta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella, tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen tukipäätöksensä hyväksytty tarkastaja.

Mitä 88 §:n 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös 1 momentissa tarkoitetun avustuksen maksamiseen.

Tukea ei saa maksaa siten, että ohjelmassa kyseiseen toimintalinjaan ohjattavaksi sovittu EY:n tukiosuus ylittyy ohjelmakaudella.

91 §

Tutkimukseen myönnetyn tuen maksaminen

Tutkimukseen myönnetty tuki maksetaan maksettujen kustannusten mukaan vuosittain enintään kolmessa erässä mahdollinen ennakko mukaan lukien.

Ennakkona voidaan maksaa enintään 50 prosenttia avustuksesta. Yleensä ennakkona maksetaan kuitenkin enintään puolen vuoden tarvetta vastaava määrä. Seuraava ennakkona

maksettava erä voidaan maksaa vasta, kun edellistä erää vastaava osuus tutkimuksesta on toteutettu ja selvitys varojen käytöstä ja työn edistymisestä on toimitettu maa- ja metsätalousministeriölle. Selvityksen tulee sisältää tilitys, johon on liitettävä jäljennökset tilitositteista.

Viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on kuitenkin, että tuen saaja toimittaa määrääjässä selvityksen toiminnastaan ja varojen käytöstä sekä siitä, että tutkimus on toteutettu tukipäätöksen ehtojen mukaisesti. Viimeinen erä on vähintään 15 prosenttia tuesta.

92 §

Ohjausryhmä

Kehittämishankkeen ja tarvittaessa muun hankkeen ohjausta ja seurantaan varten valitaan ohjausryhmä, jonka työvoima- ja elinkeinokeskus hyväksyy ja johon kuuluu työvoima- ja elinkeinokeskuksen edustajan lisäksi muiden hankkeen rahoittajien edustajia sekä hankkeen laajuus huomioon ottaen riittävä määrä asiantuntijoita. Ohjausryhmä voidaan kuitenkin jättää valitsematta, jos kehittämishankkeen kustannukset ovat enintään 17 000 euroa.

Ohjausryhmästä huolimatta hakija vastaa hankkeen asianmukaisesta toteuttamisesta ja tukivarojen käytöstä säädösten mukaisesti. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen edustaja ei voi ohjausryhmässä antaa lupaa sellaisiin hankkeen sisältöä, toteuttamista tai rahoitusta koskeviin muutoksiin, joista päättäminen säädösten tai tukipäätöksen mukaan kuuluu työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

Kustannukset, jotka aiheutuvat ohjausryhmään kuuluvien viranomaisten osallistumisesta ryhmän toimintaan, eivät ole hankkeen kustannuksia, jos osallistuminen liittyy viranhoidon.

93 §

Tositteiden esittäminen

Jos tuen maksamisen edellytyksenä on tositteiden esittäminen maksavalle viranomaiselle taikka lainaan liittyvässä tuessa luottolaitokselle tai työvoima- ja elinkeinokeskukselle, tälle on toimitettava ne kuitit, jotka liitetään tuen saajan kirjanpitoon. Tositteiden jäljennökset on liitettävä tu-

kiasiakirjoihin ja tositteet on leimattava ennen niiden palauttamista tuen saajalle.

94 §

Vaikuttavuuden arviointi

Tuki myönnetään ehdolla, että tuen saaja esittää tuetun toimenpiteen tai hankkeen toteuttamisesta selvityksen. Selvityksestä on käytävä ilmi, miten hanke on toteutettu ja mitkä hankkeen vaikutukset ovat. Selvitys on esitettävä kahden vuoden kuluessa tuen viimeisen erän maksamisesta tai lainan nostamisesta. Valtakunnallisista tutkimus- ja kehittämishankkeista selvitys on kuitenkin toimitettava rahoitusvuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Muista kehittämishankkeista selvitys on toimitettava siten kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on arvioitava myöntämiensä tukien vaikuttavuutta ja tuille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Maa- ja metsätalousministeriön on sen lisäksi, mitä EU-osarahoitteisten tukien arvioinneista säädetään, määrääjain sopivimmaksi katsomallaan tavalla ja sopivimmaksi katsomassaan laajuudessa tehtävä tai teetettävä arviointeja tässä asetuksessa tarkoitettujen tukien vaikuttavuudesta ja toimivuudesta.

16 luku

Tuen irtisanominen ja takaisinperiminen

95 §

Takaisin maksettavat laina- ja avustuserät

Lainaa ja avustusta irtisanottaessa ja tukea takaisin perittäessä on samalla päätettävä, onko maksettavaksi määrätty pääoma suoritettava yhdessä vai useammassa erässä. Samalla on myös määrättävä takaisinmaksuaika, joka ei saa olla avustukselle yhtä vuotta ja valtionlainalle kahta vuotta pitempi.

96 §

Takaisin maksettava korkotuki

Jos korkotuen maksaminen lakkautetaan

lainoitettun omaisuuden omistusoikeuden siirtymisen taikka toiminnan lakkaamisen tai olennaisen supistamisen perusteella, korkotuki maksetaan omistusoikeuden siirtymispäivään taikka toiminnan lakkaamiseen tai olennaiseen supistumiseen saakka, jollei korkotuen lakkauttamista koskevasta päätöksestä muuta johdu. Mainitun ajankohdan jälkeiseltä ajalta maksetut korkohyvitykset peritään takaisin lainansaajalta. Muissa tapauksissa korkotuki maksetaan lakkauttamista koskevan päätöksen antamispäivään saakka, jollei korkotuen lakkauttamista koskevasta päätöksestä muuta johdu.

17 luku

Erinäiset säännökset

97 §

Työn suorittamisaika ja sen pidentäminen

Työ, jota varten on myönnetty rahoituslaissa tarkoitettua avustusta tai lainaa, on tehtävä loppuun kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä, jollei työn suorittamisaikaan ole perustelluista syistä myönnetty pidentymistä. Kehittämishankkeiden osalta työ on kuitenkin tehtävä loppuun 50 §:n 4 momentissa säädettyssä määräajassa.

Pidentymistä on haettava ennen määräajan päättymistä. Pidentymistä voidaan myöntää kerrallaan enintään yksi vuosi ja yhteensä enintään kaksi vuotta. Kehittämishankkeissa pidentymistä voidaan kuitenkin myöntää enintään vuosi.

Työn suorittamisajan pidentymistä koskeva hakemus toimitetaan tuen myöntäneelle työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

98 §

Toimintaryhmät

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi myöntää tukea sellaisen paikallisen toimintaryhmän toimintaan, jonka toiminta-ohjelma on 7 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettu tavoin hyväksytty. Työvoima- ja elinkeinokeskus päättää samalla siitä enimmäiseuromäärästä, jonka rajoissa toimintaryhmän puoltamia hankkeita tuetaan.

Tavoite 1 -ohjelman ja alueellisen maaseudun kehittämisohjelman toteuttamiseen osal-

listuvan paikallisen toimintaryhmän päätehtävänä on vastata oman alueensa kehittämissuunnitelman laadinnasta ja täytäntöönpanosta sekä siitä tiedottamisesta. Paikallisen toimintaryhmän tulee avustaa avustuksen hakijoita ja hankkeiden toteuttajia hankkeiden valmistelussa ja toteuttamisessa sekä asioinnissa viranomaisten kanssa.

Paikallinen toimintaryhmä käsittelee sille esitetyt hanke-esitykset ja antaa niistä lausunnon työvoima- ja elinkeinokeskukselle, joka tekee niistä päätökset. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi myöntää avustuksen ryhmälle varatusta rahoituskehyksestä vain sellaiselle avustuksen hakijalle, jota paikallinen toimintaryhmä on puoltanut. Tuen saajan on pyydettävä tuen maksamista koskevasta hakemuksesta paikallisen toimintaryhmän lausunto.

99 §

Yritys- ja hanketukien yhteensovitus

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen myöntäessä tukea muuhun kuin maatilatalouteen, asuntorakentamiseen tai asuntotilan hankintaan, hakemus on ennen hakemuksen ratkaisemista käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa siten, että sekä yritystoiminnan tukemista koskevan lainsäädännön mukaiset yritystuen myöntämisen periaatteet että työvoima- ja elinkeinokeskuksessa noudatetut tuen painopisteet ja EMOTR:n varoilla osarahoitettavien tukien osalta tavoite-, maaseutu- tai yhteisöaloite-ohjelmassa sovitut periaatteet tulevat huomioon otetuiksi. Yhteensovituksessa tulee ottaa huomioon myös edellä sanotun lainsäädännön mukaiset tukitasot jollei EY:n maaseudun kehittämisasetuksessa, rahoituslaissa ja ohjelmissa asetetuista tavoitteista muuta johdu. Hakemuksen käsittelyyn osallistuvat ne työvoima- ja elinkeinokeskuksen osastoilla toimivat yritystukia käsittelevät henkilöt siten, kuin asiasta työvoima- ja elinkeinokeskuksista annettussa asetuksessa (93/1997) säädetään sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksen työjärjestyksessä määrätään. Hakemusasiakirjoihin on liitettävä muistio tai pöytäkirjanote käsittelystä. Muistioon tai pöytäkirjaan tulee sisältyä ehdotus tuettaviksi kustannuksiksi ja tuen määräksi.

100 §

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä

Maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä toimii maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä, jonka puheenjohtajan ja muut jäsenet valtioneuvosto määrää. Yhteistyöryhmässä tulee olla edustettuina ne ministeriöt, joiden toimialaan kuuluu maaseudun kehittämiseen liittyviä asioita, sekä sellaisia muita organisaatioita, joiden toiminnalla on olennaista vaikutusta maaseudun kehittämisessä. Yhteistyöryhmällä voi olla teemaryhmiä, joista kukin keskittyy johonkin maaseudun kehittämiseen liittyvään osa-alueeseen.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän työ tehdään virkatyönä siltä osin, kuin työ tehdään ministeriössä tai sen tekee muu yhteistyöryhmän jäsenenä toimiva virkamies. Yhteistyöryhmä voi käyttää maaseudun kehittämiseen osoitetusta määrärahasta vuosittain enintään kaksi prosenttia yhteistyöryhmän kokouspalkkioihin ja muihin palkkioihin, matkakustannuksiin ja toimintamenoihin sekä sellaisten yhteistyöryhmän tarvitsemien määräaikaisten osa- tai kokopäiväisten työntekijöiden määräaikaisiin palkkakustannuksiin, jotka toimivat yhteistyöryhmän tai jonkun sen teemaryhmän sihteerinä tai vastaavassa tehtävässä. Työnantajana on tällöin maa- ja metsätalousministeriö. Palkkiota tai palkkaa voidaan vain poikkeustapauksissa maksaa henkilölle, joka on virkasuhteessa tai muussa työsuhteessa valtioon.

Toimintaansa varten yhteistyöryhmän on laadittava ohjesääntö, jonka maa- ja metsätalousministeriö hyväksyy. Yhteistyöryhmän on vuosittain annettava selvitys varainkäytöstään ja kertomus toiminnastaan maa- ja metsätalousministeriölle.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän tehtävänä on, siten kuin yhteistyöryhmää asetettaessa tarkemmin määrätään:

- 1) seurata maaseudun valtakunnallista kehitystä;
- 2) yhteensovittaa maaseudun kehittämis-toimia sekä edistää maaseutuun kohdistuvien voimavarojen tehokasta käyttöä;
- 3) edistää valtakunnallista, alueellista ja paikallista maaseudun kehitystyötä;
- 4) lisätä valmiuksia hyödyntää EU-osarahoitteisia ohjelmia ja muita maaseudun kehittämismenetelmiä;
- 5) laatia toimintaohjelmia maaseudun kehityksen edistämiseksi;

6) antaa maa- ja metsätalousministeriölle lausunto mukaan lukien ehdotus jakopäätökseksi valtakunnallisista maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeista.

Muilta osin yhteistyöryhmän toimintaan sovelletaan, mitä komiteoista säädetään tai määrätään.

101 §

Muu toimivalta

Jollei rahoituslaissa tai valtioneuvoston asetuksessa toisin säädetä, viranomainen, joka on myöntänyt tuen, päättää myös tukiehtojen muuttamisesta, tuen siirtämisestä sekä muusta yksittäistä tuen saajaa tai samaa kehittämissuunnitelmaa koskevasta asiasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tuen myöntänyt viranomainen antaa myös rahoituslain 49 §:n 2 momentissa tarkoitetun ennakkotiedon.

102 §

EU-rahoitus

EMOTR:n varoja voidaan käyttää 26—28, 35, 45, 47, 49 ja 50 §:ssä tarkoitettuihin tukiin.

Ministeriön, jolle maa- ja metsätalousministeriö on rahoituslain 8 §:n 1 momentin nojalla antanut EMOTR:n varoja rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten, on annettava maa- ja metsätalousministeriölle yhteisön lainsäädännössä edellytetyt rahaston varojen hallinnointia koskevat tiedot.

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus antaa Euroopan yhteisöjen komissiolle todistukset EMOTR:sta myönnettyjen tukienmaksamisesta valtiolle aiheutuneista kustannuksista ja hakee komissiolta sekä ennakkoa että kustannusten korvaamiseen perustuvaa maksatusta saatuaan maa- ja metsätalousministeriön luvan.

103 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000. Tämän asetuksen 3—16 luku, 97—102 § ja 103 §:n 2—5 momentti tulevat kuitenkin voimaan valtioneuvoston asetuksella erikseen säädettävänä ajankohtana.

Tätä asetusta sovelletaan rahoituslain no-
jalla tehtyihin hakemuksiin, jotka tämän ase-
tuksen voimaan tullessa ovat vireillä.

Tämän päätöksen 102 §:n 2 ja 3 mo-
menttia sovelletaan kuitenkin selvityksiin,

todistuksiin ja maksatushakemuksiin, jotka
koskevat maa- ja metsätalouden rakennepo-
liittisista toimenpiteistä annetun lain
(1303/1994) nojalla myönnettyä tukea.

Helsingissä 21 päivänä kesäkuuta 2000

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Vanhempi hallitussihteeri Katriina Pessa

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 608—609, 4 arkkia

OY EDITA AB, HELSINKI 2000

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904